

ZPRÁVODAJ

OBCE

PROSENICE

3/2022

OSECKÁ ULICE PROŠLA ROZSÁHLOU ÚPRAVOU

OSECKÁ ULICE PŘED A PO STAVEBNÍ ÚPRAVĚ

INFORMACE STAROSTY

Vážení spoluobčané, milí čtenáři,

vkročili jsme do nového volebního období 2022–2026. Rád bych poděkoval za podporu ve volbách, které se konaly ve dnech 23. a 24.9.2022. Velmi si vážím všech, kteří dorazili do volební místnosti odevzdat hlasovací lístek i přes to, že se poprvé ucházela o přízeň voličů jen jedna kandidátka. Děkuji všem kolegům zastupitelům, kteří se rozhodli na úkor svého volného času věnovat problémům a rozvoji naší obce.

V následujících 4 letech bude zastupitelstvo pracovat v tomto složení:

- Bc. Luboš Zatloukal, DiS. - **starosta**
- Martina Kolísková - **místostarostka**
- Ing. Jan Kubiš, MBA - **člen rady obce**
- Oldřich Škrabal - **člen rady obce**
- Ing. Tomáš Vyňuchal - **člen rady obce**
- Ing. Barbora Cířová
- Bohumil Čtvrtníček
- Mgr. Kristýna Faltýnková
- Monika Heryánová
- Jaroslav Ježík
- Ing. Milan Pospíšilík
- Ing. Šimon Pospíšilík
- Jakub Skopal
- Marek Skopal
- Jitka Švediková

Před koncem minulého volebního období jsem dlouze přemýšlel a zvažoval, co dál. Administrativní zátěž pro zajištění základního chodu obce každoročně dramaticky narůstá. Není se tedy čemu divit, že i obce s 250 obyvateli již také mají starosty dlouhodobě uvolněné. I v takto malých obcích jsou starostové vytížení na plný úvazek, a přitom nemají na starost tak rozsáhlou správní činnost jako je tomu v případě naší obce. Tzn. kanalizaci, čistírnu odpadních vod, mateřskou školu, základní školu, hřbitov, rybníky, zdravotní středisko, bytový dům, lesy a závažné nové i dlouhodobě neřešené problémy. Možná tomu nebudou chtít někteří uvěřit, ale jsem jenom člověk a nedokážu pracovat naplno 24 hodin denně 7 dní v týdnu. Proto připadaly v úvahu jen 2 možnosti. Ukončit po 16 letech své působení v zastupitelstvu obce, nebo pojmout věc racionálně a manažersky. Tzn. předložit zastupitelstvu návrh, aby pro následující období byla funkce místostarosty vykonávána jako uvolněná.

Při realizaci rozsáhlejších projektů, administraci dotací v objemech milionů korun i při zajišťování celkového chodu obce je více než žádoucí, aby starosta s místostarostou byli zapojeni oba. Nejen, že to urychluje a usnadňuje celkové procesy, ale v situaci nenadálé zdravotní indispozice či úrazu je místostarosta schopen starostu plně zastoupit. V opačné případě obci hrozí značné škody a finanční postihy. To je však reálně možné pouze v případě, kdy místostarosta vykonává svou funkci na plný úvazek a je v každodenním kontaktu se starostou a příslušnou agendou.

Velmi mě těší, že se daří organizovat akce pro obohacení kulturního a společenského života v obci. Všem, kteří se na organizaci těchto akcí podílejí patří velké poděkování. Od posledního vydání zpravodaje na počátku září to byly tyto akce:

- Iva Kevešová & La Boujeau a výstava obrazů Pavla Blažka v muzeu - 18.9.2022
- Šachová simultánka s šachovým velmistrem Robertem Cvekem - 17.9.2022
- Výlov rybníka v Hroušovi - 29.10.2022
- Lampiónák v maskách nebo klobouku - 16.11.2022
- Vítání občánků - 27.11.2022
- Rozsvícení vánočního stromu - 27.11.2022
- Adventní hra s okny - každý den od 1.12. do 24.12.
- Mikulášská obchůzka po vsi - 5.12.2022
- Dílničky pro naše dětičky V OBECNÍ KNIHOVNĚ - PLSTĚNÍ - 13.12.2022
- Adventní setkání - 17.12.2022

A co dalšího se v naší obci událo?

Monitoring kanalizace: Pokračovalo se v mapování skutečných tras kanalizace. Tentokrát monitoring probíhal v ul. Na Návsí a také v ul. K Žebračce směrem k čistírně odpadních vod, kde byly nalezeny a odkopány 2 důležité šachty. Také se opět potvrdilo, že kanalizace vede jinou trasou, než je zaneseno v platném kanalizačním řádu z roku 2015.

Oprava chodníků: Na více místech ul. Grymovská byl předlážděn propadlý a špatně odvodněný chodník. V ul. K Žebračce se opravoval chodník po poškození dopravním prostředkem. Další opravy chodníků se připravují.

Oprava zídky u hasičárny: V měsíci říjnu byly zahájeny opravné práce na zchátralé plotové zídce u hasičárny.

Rekonstrukce plotu Obecního parku: Provedena byla rekonstrukce dalšího úseku plotu v Obecním parku poblíž udírny a byl vysazen živý plot z hlohyně šarlátové.

Kořenová čistírna odpadních vod: Podařilo se získat povolení k nakládání s vo-

dami na dalších 5 let, což nám umožňuje vypouštět vody z čistírny do řeky Bečvy. Byly zahájeny přípravné práce pro realizaci odbahnění dočišťovacího biologického rybníku. Vzhledem k tomu, že stávající KČOV dosluhuje a je nutná její modernizace a intenzifikace, řeší se vhodný typ čistírny odpadních vod vhodný pro náš typ kanalizace, který bude vyhovovat stávající legislativě. V měsíci prosinci byly přístupové cesty k objektům čistírny zpevněny kamenivem, aby následně mohlo dojít k jejich pročištění za použití těžké techniky.

Přístřešek ve dvoře obecního úřadu: Po rekonstrukci střechy bývalého obchodu a přístřešku vchodu do obecního sálu byl obnoven přístřešek ve dvoře objektu obecního úřadu před vchodem do knihovny a budovy bývalého obchodu.

Revitalizace ul. Osecká: Koncem měsíce září byly dokončeny stavební práce v ul. Osecké, kde cílem projektu bylo zvýšení počtu parkovacích míst, nová autobusová zastávka, veřejné osvětlení a nový chodník. Následně bylo přikročeno k administrativnímu ukončení projektu a k podání žádosti o proplacení dotace ve výši ve výši 2 136 583,71 Kč.

Opatření ke snížení spotřeby energií v budovách ZŠ a MŠ Prosenice: V budově mateřské školy byla zateplena část sádkovotónového zdiva v podkroví. V učebnách školy byly zaslepeny odtahové průduchy, které plnily hlavní účel v době existence kamen na tuhá paliva. Další opatření směřující k energetickým úsporám jsou připravována.

Obnovení poplachové sirény v ul. Na Chmelínku: Po letech se podařilo zprovoznit poplachovou rotační sirénu v ul. Na Chmelínku. Nově je napojena bezdrátově na ovládací pult HZS.

Rozšíření a zpevnění cesty v ul. Školní: Pokračovalo se v rozšíření a zpevnění v dalším úseku místní komunikace v ul. Školní. Zpevnění bylo provedeno pokládkou kameniva, zhuťněním a položením vrstvy asfaltového recyklátu.

Revitalizace slepého ramene Bečvy, tzv. „Panského rybníka“: Koncem listopadu byla ukončena realizace tohoto projektu. Veškeré práce byly provedeny v souladu s projektovou dokumentací pod dozorem stavebního a biologického dozoru. Odborné geologické zaměření potvrdilo, že bylo odtěženo 16 948,76 m³ sedimentu, což je o 448,76 m³ více, než bylo plánováno. Nyní probíhají administrativní činnosti pro celkové vyúčtování, proplacení a uzavření akce.

Výběrové řízení na nájemce bufetu a tenisových kurtů: Z důvodu výpovědi nájemní smlouvy ze strany nájemce bude do konce roku vypsáno výběrové řízení na nájemce bufetu a tenisových kurtů.

Optická síť v obci: Na opakované podněty občanů jsem se začal zabývat možnostmi vybudování optické sítě v obci, která by zajistila dostupnost spolehlivého

vysokorychlostního internetu. Zahájena byla jednání s českou telekomunikační společností CETIN a. s. V případě aktivní spolupráce je reálná možnost vybudování této infrastruktury bez finanční spoluúčasti obce. Bohužel jako velmi těžko řešitelé se jeví přivedení optické sítě do ul. U Nádraží. A to s ohledem na ekonomickou i časovou náročnost přivedení kabelu na vzdálenost několika kilometrů a nevelkého počtu potenciálních uživatelů.

Sbírka na opravu střechy kostela: Nadále probíhá sbírka na opravu střechy kostela. Zastupitelstvo obce schválilo dar ve výši 350 tis. Kč. Lhostejní k místnímu kostelu nezůstaly ani místní podnikatelské subjekty. Dar poskytla Moravská zemědělská, a.s. a také Hanácká potravinářská s.r.o. Pevně věřím, že společným úsilím se podaří potřebný finanční obnos shromáždit. Všem dárcům patří velké poděkování!

Bankovní účet Římskokatolické farnosti Prosenice:

189410432/0300

Do zprávy pro příjemce prosím napište: „**NA OPRAVU KOSTELA**“

Projektový zásobník: Počátkem roku by měl být dopracován projektový zásobník, který by měl obsáhnout všechny potřebné projekty a akce v naší obci dle jednotlivých ulic.

Co na Silvestra? V poslední den roku bude otevřený obecní sál od 14 hodin, kde se můžeme všichni společně setkat, popovídat si, zazpívat, zatančit a hlavně připít na zdraví. Účast přislíbili hudebníci Zdeněk Zedek (vozembouch) a Josef Mikula (harmonika). Večerní hudební produkci zajistí DJ Mádr.

Vážení spoluobčané, milí čtenáři,

přeji Vám všem krásné a radostné prožití svátků vánočních ve společenství svých nejbližších. Do nového roku přeji jen to nejlepší, stálý úsměv na tváři, hlavně pevné zdraví a nervy skrze nástrahy a těžkosti, které nám doba přináší.

Luboš Zatloukal, starosta

Fotografie z 13. listopadu 2022

V pozadí zrekonstruované oplocení Obecního parku od udírny po workoutové hřiště v délce přes 20 metrů, v popředí nově vysazený živý plot z hlohyně šarlatové v délce přesahující 40 metrů.

Fotografie z 24. listopadu 2022

Práce na opravě zchátralé plotové zídky okolo hasičské zbrojnice byly zahájen v měsíci říjnu. Kvůli prudkému ochlazení však musely být přerušeny. Termín dokončení tak závisí na vývoji počasí.

ADVENTNÍ POSEZENÍ BEZ VÁNOČEK

Tradiční soutěže o nejlepší vánočku se účastnilo čím dál méně našich spoluobčanů a soutěžních vánoček každoročně ubývalo. Nezbyvalo, než soutěž vypustit a nahradit ji jiným programem. Z navržených nápadů vyhrálo vzpomínkové promítání. Film z roku 1975 „700 let Prosenice“ všechny přítomné zaujal a promítala se tedy i další historická videa z obce. Ale to bychom předbíhali.

Akci uvedl starosta obce Luboš Zatloukal a hned poté vystoupily se svým programem děti, tedy vlastně malé slečny ze ZŠ a MŠ Prosenice. Vystoupení mažoretek vystřídal ponožkové divadlo, následovalo pásmo souboru Hanácké Prosének a po krátké přestávce nám zatančily country tance dívky ze skupiny PRAKR.

Poslední instrukce před vystoupení dětí ze ZŠ a MŠ Prosenice.

Nervozita dětí narůstala, přesto svá vystoupení zvládly na výbornou.

Program našich nejmenších vystřídal Zdeněk Zedek s vozembouchem a Pepa Mikula s harmonikou ... Pak přišel na řadu výše zmíněný film a zase hrálo i tančilo.

Všem účinkujícím velmi děkujeme.

Jen účast byla velmi malá. Škoda. Přišel čas akci zatraktivnit, aby přilákala více našich spoluobčanů.

Martina Kolísková

*Zdeněk Zedek
a Josef Mikula*

ZŠ a MŠ Prosenice

Hanácké Prosének

Taneční skupina
PRAKR

NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM PROCHÁZÍ VÝRAZNÝMI ZMĚNAMI

MALÉ, ALE DŮLEŽITÉ NAHLÉDNUTÍ DO PROBLEMATIKY

KOMUNÁLNÍ ODPAD NENÍ JEN SMETÍ V POPELNICI

Do kategorie komunálního odpadu patří nejen „smetí“ v popelnici – **směsný odpad** a **velkoobjemový odpad** (odpady nevytříděné), ale také **odpad vytříděný** (plasty, papír, kov, sklo, bioodpad, olej, nebezpečný odpad ...).

To vše je ukryto pod název komunální odpad, se kterým musí být nějak naloženo. Vyhozením do popelnice nebo kontejneru nezmizí ...

MNOŽSTVÍ ODPADU ROK OD ROKU NEUVĚŘITELNĚ ROSTE

Roky máte stejnou popelnici a ani ji nenaplníte? Velkoobjemový odpad vyvážíte jen sporadicky nebo vůbec? Super! To je nejlepší cesta. Všimli jste si však, kolik přibýlo v obci nádob na tříděný odpad? A stále jsou plné! (Proto je ještě budeme doplňovat.)

Samozřejmě, že nejlepší je vytvářet odpadu co nejméně, ale ne vždy je to možné.

TŘÍDĚNÍ KOMUNÁLNÍHO ODPADU NÁM POMÁHÁ UDRŽET VÝŠI „POPLATKU ZA SVOZ ODPADU“

Když už odpad vytvoříme, měli bychom ho správně vytřídit. Vytříděný odpad má šanci být recyklován a opakovaně využit. To je určitě velké plus pro naši přírodu. **Pro naše obecní odpadové hospodářství, od kterého se odvíjí výše poplatků, je to řešení neekonomičtější.** Za vytříděný odpad zaplatíme mnohem méně.

NETŘÍDĚNÝ KOMUNÁLNÍ ODPAD JE ČÍM DÁL VĚTŠÍ PROBLÉM

Nakládání s netříděným (směsným a velkoobjemovým) odpadem prochází velkými změnami. Jeho ukládání na skládky v tomto množství je již neudržitelné. A množství odpadu stále narůstá. Skládky zabírají více a více půdy. Vznikají ohromné hory odpadků. Pokud bychom odpad v této podobě nadále ukládali na skládky, budeme žít v krajině z odpadků.

Nevytříděný komunální odpad legislativa rozděluje na dvě části:

- využitelný
- zbytkový

UKLÁDÁNÍ NA SKLÁDKU „NAD LIMIT“ PRO ZBYTKOVÝ ODPAD VYJDE DRAHO

Každoročně se snižuje limit na množství zbytkového nevytříděného odpadu na osobu za rok za „zvýhodněnou“ cenu. Odpad nad tento limit tzv. využitelný se naopak výrazně zdražuje. **Pro rok 2023 se sníží limit pro zbytkový odpad na 180 kg/osobu za rok**, v roce 2029 už jen na 120 kg/osobu za rok.

Pokud se nám nepodaří množství zbytkového (nevytříděného) odpadu snižovat, bude to pro nás v dalších letech znamenat velmi výrazné zdražování!

TABULKA: Sazba pro jednotlivé dílčí základy poplatku za ukládání odpadů na sládku (v Kč/tunu), který hradí obce

Dílčí základ poplatku za ukládání	Poplatkové období v roce									
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030 a dále
využitelného odpadu	800	900	1000	1250	1500	1600	1700	1800	1850	1850
zbytkového odpadu	500	500	500	500	500	600	600	700	700	800
nebezpečného odpadu	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
vybraného technologického odpadu	45	45	45	45	45	45	45	45	45	45

Ukládání tzv. využitelného odpadu (nevytříděného) na skládky bude ukončeno podle zákona č. 521/2020 Sb. O odpadech v roce 2030. Poté bude využitelný směsný odpad končit ve spalovnách, kde z něj bude získáváno teplo. (Spaloven není třeba se obávat. Odpad je zde spalován při velmi vysokých teplotách a spaliny jsou před vypuštěním do ovzduší vyčištěny díky moderním technologiím od škodlivin.)

SITUACE V PROSENICÍCH

JAK TO S „NAŠÍM“ OPADEM VYPADÁ LETOS

Tento rok v naší obci vypadá optimisticky. Limit zbytkového odpadu pro rok 2022 je 190 kg na osobu za rok a my ho překročíme jen nepatrně. Peníze vy-

brané za komunální odpad (tzn. svoz odpadu) na tento rok by měly z velké části pokrýt náklady na naše odpadové hospodářství. Za odpad tedy budeme v tomto roce z rozpočtu doplácet „jen“ tisícové položky.

ZVLÁDNEME UDRŽET ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ I V ROCE 2023?

Z výše uvedeného je zřejmé, že díky našemu systému nakládání s komunálním odpadem by bylo pro příští rok nutné poplatky mírně zvýšit, a to pouze na základě zdražování odpadu viz tabulka výše *Sazba pro jednotlivé dílčí základy poplatku za ukládání odpadů na sládku (v Kč/tunu)*. Bohužel nás navíc zasáhla vysoká inflace. **Poplatky se tedy musí navýšit kvůli zvyšování sazby za tzv. využitelný odpad (směsný komunální odpad nad limit), ale i kvůli současné inflaci (v září 2022 dosáhla 18 %), která zapříčinila i výrazné zvýšení ceny za dopravu.**

POZOR! V roce 2023 musíme množství směsného zbytkového odpadu snížit o 10 kg na osobu za rok (na 180 kg/osobu za rok) a ještě zlepšit třídění! Ideálně pak popřemýšlet, jak produkovat odpadu méně... **Pokud nebudeme množství netříděného odpadu snižovat, v dalších letech nás nemine VÝRAZNÉ zdražování.**

CENY ZA ODPAD NA ROK 2023

V roce 2022 jsme za litr objednané kapacity popelnic zaplatili 0,5 Kč. V roce 2023 musíme navýšit tento poplatek na 0,6 Kč.

Měsíční navýšení na osobu tedy bude o 6,- Kč, z 30,- Kč na 36,- Kč. Za celý kalendářní rok tedy o 72,- Kč na osobu, z 360,- Kč na 432,- Kč.

TABULKA POPLATKŮ ZA SVOZ OBJEDNANÉ KAPACITY POPELNIC ZA KALENDRÁŘNÍ ROK 2023

Objem popelnice		Druh svozu a cena	
v litrech	1x za dva týdny	1x měsíčně	Kombinovaný
60	864,- Kč	432,- Kč	648,- Kč
110/120	1728,- Kč	864,- Kč	1296,- Kč
240	3456,- Kč	1728,- Kč	2592,- Kč

JAK TO BUDE V DALŠÍCH LETECH?

Postupnému zdražování se bohužel nemůžeme vyhnout.

Pokud však udržíme náš systém nakládání s odpady funkční (postupně budeme muset pravděpodobně přejít na tzv. motivační systém), **budeme odpad aktivně třídit a nevytříděný odpad výrazně snižovat, máme šanci si udržet i nadále ceny nižší, než jaké mají obce v našem okolí.** Někde už nyní poplatky přesahují 800,- Kč/osobu na rok 2023.

Martina Kolísková, místostarostka

NAHLASTE, PROSÍM, ZMĚNU PRO VÝPOČET POPLATKŮ DO KONCE LEDNA

Chcete změnit četnost svozu komunálního odpadu nebo měníte velikost popelnice v roce 2023?

Přibyl k vám další člen domácnosti a budete měnit poplatek za svoz?

Máte nové nájemníky v domě?

(Při změně svozu musíte vyměnit štítek na popelnici)

Pořídili jste si pejska a ještě jste ho nepřihlásili k poplatku za psa?

Nahlaste změny potřebné pro výpočet stočného, svozu komunálního odpadu a poplatku za psa co nejdříve na obecní úřad paní Boženě Szurmanové (telefonicky 581 22 60 34, písemně na e-mail ouprosenice@cbox.cz nebo osobně na OÚ).

Změnu je nutné zaznamenat do přihlášky poplatníka!

Včasným nahlášením změn urychlíte výpočet poplatků.

Děkujeme

OBEC PROSENICE			
	110/120 l čtrnáctidenní svoz		
číslo popisné	<table border="1"><tr><td></td><td></td></tr></table>		

KDY SE BUDE PLATIT SVOZ ODPADU na rok 2023, STOČNÉ za rok 2022 A POPLATEK ZA PSA?

Stejně jako každý rok obdržíte v průběhu dubna až května do svých e-mailů nebo poštovních schránek předpis s částkami a čísla účtů, kam poplatky odeslat.

Po obdržení předpisu je poplatky potřeba uhradit do 31.5. 2023. Pouze pokud předpis neobdržíte do konce května, obraťte se na obecní úřad.

AKTUÁLNÍ CENY:

Stočné za rok 2022 činí 21,50 Kč za 1000 l. Vypočítává se ze spotřeby pitné vody. Domácnosti používající vodu z vlastní studny platí stočné na osobu.

Aktuální výši **poplatků za svoz komunálního odpadu** na rok 2023 najdete na straně 12 v odstavci CENY ZA ODPAD NA ROK 2023

Jakou popelnici a svoz potřebujete podle počtu osob v domácnosti?

TABULKA UKAZUJE PŘÍKLADY MINIMÁLNÍHO SVOZ PODLE POČTU OSOB V NEMOVITOSTI (minimální objednaná kapacita na jednu osobu je 60 l s měsíčním svozem, 60 l samostatně je možné pouze formou pytlů).

Počet osob	1	2	3	4	5	Neobydlená nemovitost
četnost svozů/ kapacita nádob y v litrech	M/60 l	M/120 l	K/120 l	14D/120 l nebo M/240 l	M/120 l + K/120 l	M/60 l

M – měsíčně

14D – po čtrnácti dnech

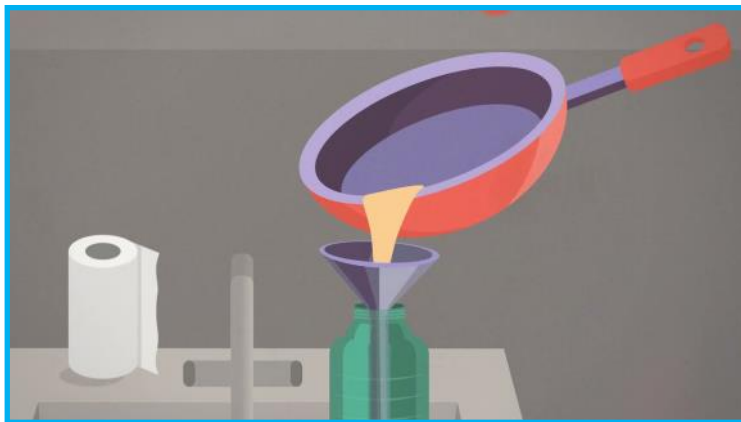
K – kombinovaný (v letním období měsíčně, v zimním po čtrnácti dnech)

Poplatek za psa je 100,- Kč, za každého dalšího 150,- Kč. Senioři mají na pejska slevu. Zaplatí pouze 50,- Kč a za každého dalšího 100,- Kč.

Martina Kolísková, místostarostka

DO NOVÉHO ROKU S ČISTÝMI TRUBKAMI

Zůstáváte o Vánocích věrní kaprovi nebo dáváte přednost dokřupačce usmaženým řízkům z mořských ryb? Volíte bramborový salát nebo pečené brambory? Ať už ctíte jakékoli vlastní rodinné recepty, ve většině případů se svátky bez oleje a tuku v kuchyni neobejdou. Leckde se ho za těch pár dnů spotřebuje jako jindy za celý rok.

Je jasné, že vánoční olej neškodí víc než ten z jiných částí roku. Jen ho zkrátka bývá hodně – a naopak času na všechno ještě méně. Přelit použitý olej či sádlo z pánve, pekáče nebo fritáku do staré PET lahve přitom zabere skutečně jen chvíli a ušetří toho mnohem víc, než by se na první pohled mohlo zdát.

Berme to třeba jako součást vánočního úklidu. Každý chce mít doma pořádek nejen na pohled, ale i uvnitř. A čisté trubky bez nánosů tuků a nežádoucích ucpávek se navíc opravdu vyplatí. A ve větším to platí pro celou naši obec. Kanalizační systém, čistička odpadních vod, spodní vody – tady všude je lepší udržovat pořádek a žádné odpadní oleje sem nepouštět. Peníze, které se ušetří za řešení případných problémů, se přece dají využít mnohem lépe. Kromě toho nás bude hřát pocit, že jsme pomohli i přírodě.

Vánoční procházka s olejem

Tradice dodržované během Vánoc má každá rodina jině. Jedna by ale mohla být společná všem. Až naplníme lahev použitým olejem, dobře ji zašroubujeme a udělejme si s ní malý výlet k popelnici na tříděný olej na parkoviště u kostela. Schválně, s kolika sousedy se u ní letos potkáme?

Martina Kolísková

DRUŽINA ZAČALA NOVÝ ŠKOLNÍ ROK ZVESELA

INDIÁNSKÉ TVOŘENÍ

I ve škole jsme se po dvouměsíčním odloučení zase těšili, až se všichni uvidíme. Od září si užíváme společný čas v mimoškolní činnosti ve školní družině. Jak se můžete dozvědět na našich webových stránkách, letošním školním rokem nás provází celoroční projekt – INDIÁNI. Dokonce nás nemine ani při naší cestě PO STOPÁCH ČESKÉHO JEŽÍŠKA. Než se

vydáme na cestu, tak si vyzdobíme speciální indiánská týpí.

Určitě se tady zmíníme o aktivitě pro děti i rodiče – TVOŘIVÉ RUČIČKY I – PODZIMÁCI. Výstavka sestavená z přinesených prací s podzimní tematikou byla opravdu zdařilá, bylo se na co dívat. Hodně se nám všem líbily i tradiční DÝŇODLABKY. Vyráběli jsme, bavili se a bylo moc fajn, že přišla i řada rodičů.

Nesmíme zapomenout ani na turnaj v MINIHÁZENÉ ve Velké Bystřici v rámci školní ligy. Pro naše nejmladší to byla první veliká zkouška, jak jim to vlastně půjde. Trochu je svazovala tréma, na výkonech se ale docela určitě podepsala nezkušenost. Naše děti však bojují a my jsme přesvědčeni, že i z nich vyrostou zdatní hráči, jak jsme v naší škole zvyklí, a že také budou postupně z turnajů vozit cenná umístění. Hlavně, když si zasportují a zahrají. Velikou a zcela nečekanou radost nám udělalo družstvo našich „nejstarších“. Letos máme opravdu ztíženou situaci, máme málo starších dětí do velké kategorie. Ale právě tady se ukázalo, co je důležité - když hrajeme ukázněně, když opravdu plníme to, na čem se domluvíme, tak to jde lépe.

Děvčata a kluci za to vzali tím správným způsobem a z turnaje si zcela zaslouženě přivezli první místo. Právem jim patří velká pochvala.

ŠKOLNÍ LIGA VE VEL. BYSTRICI V MINIHÁZENÉ—1. MÍSTO

Měsíce listopad a prosinec byly ve znamení řady výtvarných, pracovně technických a estetických aktivit. Pilně jsme připravovali program na vystoupení pro ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMEČKU v Prosenicích, pro POSEZENÍ U ADVENTU a také pro naši ŠKOLNÍ BESÍDKU.

Jsme přesvědčeni, že se vše podařilo a že jsme se líbili. Vyrobili jsme si spoustu drobných vánočních ozdob a jiných zimně a vánočně laděných věcí a věcíček – adventní kalendáře, věnce ... Proběhly TVOŘIVÉ RUČIČKY II – SVÍČÍNKY.

Zase se bylo na co dívat, zase bylo co obdivovat.

Také jsme se vyřádili na JUCHAJRÁDU a vyzkoušeli jsme si tu již zmiňovanou cestu za ČESKÝM JEŽÍŠKEM.

A nadšení sportovci budou mít možnost zúčastnit se 29. prosince turnaje RODINNÝCH TÝMŮ – v miniházené a přehazované.

Prostě, neustále se snažíme něco dělat, bavit se, hrát si a nenudit se.

STUDENÁ KUCHYNĚ

Za vychovatelky školní družiny Mgr. Jana Lapáčková

VE ŠKOLE TO OPĚT ŽIJE

Zahájení školního roku 2022/2023 proběhlo 1. září v sále Obecního úřadu Prosenice za přítomnosti starosty obce, ředitelky školy, pedagogů, zaměstnanců školy, rodičů a přátel školy. Tradičně byli přivítáni žáci prvního ročníku, tento rok v počtu třinácti statečných.

Děti v 1. ročníku s vervou rozbalují svůj balíček školních potřeb, který dostaly jako dárek od školy. Našly v něm vše potřebné, učení a tvoření tak půjde jedna radost.

14. říjen byl ve znamení dobrovolnické práce, pomoci a zábavy. Děti ze školky i školy se zapojily do projektu 72 hodin, společnými silami upravily a uklidily okolí školy a školního hřiště. Výsledkem byl nejen pořádek, drobná odměna, ale i spousta úsměvů, radosti a dobrých pocitů z vykonané práce.

Všichni tvoří ostošest a s nadcházejícím zimním obdobím o to víc.

Žáci v 1. třídě spolu s paní učitelkou mají neustále spoustu nápadů k výtvarným činnostem.

Na obrázku se děti chlubí podzimními panáčky z listů a dušičkovými lucernami.

Občas se tělocvična školy promění v jedno velké kino, divadlo nebo koncertní sál. Pohádková hitparáda s hercem, textařem a zpěvákem AťiBuBem roztančila všechny, od dětí ze školky i školy až po paní učitelky. V repertoáru dominovaly naživo zpívané písničky z pohádek, večerníčků a od známých interpretů.

Plavání probíhalo od září do konce listopadu a heslo znělo: „Plave celá škola.“ Plavecký výcvik byl po dvouleté přestávce zábavným zpříjemněním obyčejné tělesné výchovy. S příchodem zimy se s areálem bazénu v Přerově žáci loučí a vyráží pro změnu běhat zpět do tělocvičny.

V pondělí 5. prosince se školou prohnal Mikuláš s celým svým doprovodem. Čerti si s sebou nikoho neodnesli, andělci odměnili všechny děti.

Času do Vánoc už moc nezbývá, proto se všichni pilně připravujeme na vánoční besídku, která se po vynucené přestávce v předchozích letech uskuteční ve středu 21.12. Nacvičujeme, vyrábíme dárečky, chystáme výzdobu, zpíváme koledy a vánoční písničky. Tak se přijďte podívat, jste srdečně zváni.

Poslední školní den roku 2022 zpestří žákům návštěva kostela, zhlédnutí vánoční výstavy v muzeu a na závěr besídky ve třídách.

Přejeme všem krásné a radostné vánoční svátky plné klidu a pohody a v novém roce 2023 především hodně zdraví, štěstí, radosti a spokojenosti.

Za zaměstnance ZŠ a MŠ Prosenice Mgr. Jarmila Matulová,
ředitelka ZŠ a MŠ Prosenice

HASIČI LETOS ZASAHovali U 12 UDÁLOSTÍ, ZAPOJILI SE TAKÉ DO KULTURNÍHO DĚNÍ V OBCI A SOUTĚŽÍ

Již za několik dnů budeme slavit Štědrý den a následující vánoční svátky. Sváteční doba však začala již 27.11. první adventní nedělí. Sešli jsme se u nás v hasičské zbrojnici a společně rozsvítili vánoční strom. Kulturní program si k této události připravila ZŠ a MŠ Prosenice a Hanácké Prosének. Na zahřátí byl pro všechny připraven oblíbený punč nebo čaj a také něco malého na zub. Bylo příjemné sledovat, kolik se nás při této milé příležitosti sešlo.

Letošní rok (stejně jako ten minulý) byl pro nás hasiče neobvyklý. I po dobu pan-

demie probíhala naše běžná práce, to se nezměnilo. Hasiči vyjížděli k zásahům. Byly to například autonehody, požáry, odchyt hmyzu, čerpání vody, utržené střechy, a to nejen v naší obci. Celkem jsme tento rok na vyzvu operačního střediska zasahovali u 12 událostí.

Kromě nich jsme se ale kvůli opatřením nemohli účastnit ničeho jiného. Letos jsme se však konečně dočkali i jiných, radostnějších akcí. Znovu jsme uspořádali vodění medvěda, začaly se konat soutěže a na konci roku se uskuteční výroční valná hromada našeho sboru i okrsku. Zde se s ostatními hasiči setkáme a připravíme se na příští rok. Přejeme si, abychom hasičskou techniku využívali především na sportovišti a k zásahům bylo potřeba vyjíždět co nejméně.

Dovolte mi Vám všem popřát v tomto předvánočním období co nejméně stresu a abyste měli více času pro své blízké.

Do nového roku 2023 Vám všem jménem SDH Prosenice přeji hodně zdraví, dobré nálady a životního optimismu.

Za SDH Josef Skopal,
předseda

MUŽSKÝ TÝM JE PO PODZIMU VE STŘEDU TABULKY, MLADŠÍ PŘÍPRAVKA SLAVÍ VELKÝ ÚSPĚCH

Mladší příprava s trenérem Martinem Kořínkem

Skončila podzimní část okresního přeboru, která byla i díky jedné predehrávce jarního kola velmi dlouhá. Mužský tým odehrál celkem 14 zápasů. Výkony měly s přibývajícými zápasy bohužel klesající tendenci, a muži tak rádi uvítali zimní pauzu. Prosenice 6x vyhrály a zatím se nacházejí na 9. místě – náš cíl 5. místo je však na dosah tří bodů. O tuto příčku v jarní části určitě zabojujeme. Nejlepším střelcem (8) a zároveň nahrávačem (7) týmu se stal Vychodil, 4 branky vstřelil Klimecký. Byl to první půlrok po sloučení s mužským týmem Radslavic a musím potvrdit, že spolupráce byla ku prospěchu obou stran. Větší část soutěže Prosenice zvládly odehrát bez podpory dorostenců Radslavic. V posledních zápasech však byl kvůli velké absenci způsobené zraněními a pracovními povinnostmi mužský tým za tuto pomoc vděčný.

Pro ty, kdo chodí spolu s fotbalisty na pravidelné „vánoční fotbálky na umělku za školu“, předesílám, že budou probíhat od 24.12. do 1.1. každý den od 10 hodin. Příprava pak mužům začíná na konci ledna. O přátelských utkáních před jarní částí sezóny budete informováni. Aktuální tabulku a rozpis jarních zápasů přikládám.

Tabulka okresního přeboru po podzimní části:

1. Troubky	14 13-0-1	73:13	39b.
2. Skalička	14 12-0-2	59:24	35b.
3. Horní Nětčice	14 11-0-3	60:21	32b.
4. Vsechovice "B"	14 9-0-5	37:25	26b.
5. Čekyně	14 7-0-7	31:30	21b.
6. Lověšice	14 7-0-7	23:27	20b.
7. Lipník n/B "B"	14 6-0-8	28:49	19b.
8. Bochoř	14 6-0-8	28:37	18b.
9. Radslavice "B"	14 6-0-8	23:39	18b.
10. Vlkoš	14 5-0-9	30:35	16b.
11. Říkovice	14 5-0-9	32:41	16b.
12. Potštát	14 6-0-8	40:55	16b.
13. Brodek u Př."B"	14 4-0-10	29:43	14b.
14. Soběchleby	14 1-0-13	22:76	4b.

Rozpis jarní části okresního přeboru mužů:

Neděle	2. 4.	15:30 Lipník B – Radslavice B
Sobota	8. 4.	15:30 Radslavice B – Čekyně
Neděle	16. 4.	16:00 Brodek u Př. B – Radslavice B
Sobota	22. 4.	16:00 Radslavice B – Potštát
Neděle	30. 4.	16:30 Troubky – Radslavice B
Sobota	6. 5.	16:30 Radslavice B – Vlkoš
Neděle	14. 5.	16:30 Říkovice – Radslavice B
Sobota	20. 5.	17:00 Radslavice B – Vsechovice B
Neděle	28. 5.	10:00 Soběchleby – Radslavice B
Neděle	4. 6.	17:00 Horní Nětčice – Radslavice B
Sobota	10. 6.	17:00 Radslavice B – Lověšice
Sobota	17. 6.	17:00 Radslavice B – Bochoř

Velký úspěch a herní a výsledkový posun zaznamenala naše mladší příprava pod vedením Martina Kořínka a Dalibora Klvaní. První 4 turnaje sehrála v září proti týmům KMK Přerov, Viktorce Přerov U7 a Troubkám. Kluci a děvčata si připsali jen jednu porážku, 11 zápasů vyhráli, nastříleli přes 90 branek a svou skupinu suverénně ovládli.

Do druhé říjnové fáze tak vstoupili proti dalším 3 vítězům skupin (Viktorce Přerov U9, Pavlovicím a Lipníku). Ani zde nepropadli, ba naopak. Zvítězili v 8 z 12 zápasů a získali celkové 2. místo. Za tyto úspěchy musím poděkovat především trenérům a rovněž aktivnímu přístupu ze strany rodičů. Po sezóně trenérský tým

zorganizoval pro děti a rodiče za výborné podzimní výkony herní odpoledne v laser aréně v Přerově. Několikrát už se děti sešly i v tělocvičně a 4.12. se zúčastnily halového turnaje v Troubkách, kde vybojovaly pohár za 3. místo. Vánoční pauza je však nezbytná i pro ně, a tak je nyní čeká zasloužená přestávka a v hale se děti sejdou znovu až po novém roce.

Zasloužené herní odpoledne mladší přípravky v laser aréně v Přerově

Rozpis jarní soutěže mladší přípravky ještě není zveřejněn, budete o něm informováni v dalším vydání Zpravodaje.

Na závěr bych opět rád poděkoval všem sponzorům a obci Prosenice, díky jejichž podpoře se nejen údržba hřiště, správa areálu, ale i nákup sportovních pomůcek (hlavně pro naše děti) stává daleko příjemnější. V tomto roce Sokol Prosenice podpořily firmy Machmax, Sezako, Auto Kobliha, AsronStav, Moravská zemědělská, Autodoprava Jaroslav Kresáč a Cukrovar Prosenice.

Za Sokol Prosenice Radim Klimecký

REKAPITULACE - ANEB CO SE UDÁLO V RYBÁŘSKÉM SPOLKU V TOMTO ROCE

Na závěr letošního roku zrekapituluji činnost našeho spolku. Doznívající covidová opatření nás začátkem roku odradila od uspořádání výroční členské schůze. Ostatní rybářské činnosti probíhaly podle zaběhlých pravidel, kromě rybaření jsme se věnovali také brigádnickým pracím. Značným zásahem však pro nás bylo rapidní snižování hladiny Rýnského rybníka způsobené revitalizačními opatřeními na rybníku Panský. Zde byla již v říjnu 2021 snížena hladina vody, čímž došlo k vyschnutí kanálu napájejícího Rýnský rybník. Hladina pozvolna klesala a s navyšujícími se teplotami v květnu a červnu jsme se obávali o přežití rybí osádky. Došlo k zákazu rybolovu na tomto revíru a obec pořídila vzduchovací čerpadlo pro okysličování vody.

Nízkého stavu vody bylo, po domluvě rybářů se starostou obce, využito ke zpevnění břehů hrubým kamenivem. V polovině června byl Rýnský rybník opět napuštěn.

Pokračovala také rekonstrukce chaty, která započala již v roce 2021. Byly vyměněny nahnílé krovy a položena nová střešní krytina. Střecha byla osazena okapy a ty byly svedeny do přívodového kanálu. Chata byla zapsána do katastru nemovitostí a bylo jí přiděleno číslo popisné 350. 17. září 2022 proběhla slavnostní kolaudace tohoto objektu.

Klasicky proběhly dvě akce pro děti na rybníku Rýnský, a to Vítání léta 24. června a Ukončení léta 2. září. Počasí přálo a děti si mohly zarybařit, projet se na motorovém člunu nebo zhlédnout ukázkou výcviku služebních psů.

Nemohu nevzpomenout na velmi smutnou událost, která nás všechny, nejen rybáře, zasáhla -

12. března nás ve věku 39 let opustil náš člen a kamarád Zbyněk Švedík.

Naše vrcholná akce, na kterou se těší rybáři i veřejnost celý rok, byl výlov rybníka v Hroušovicích. Po nutných přípravných činnostech byla samotná akce zahájena 29. října kolem

deváté hodiny. Počasí přálo a veřejnost se sešla v optimálním počtu. Občerstvení bylo pestré, jídla a pití bylo dostatečné množství. Přítomní si mohli zakoupit vylovenou rybu a nechat si ji vykuchat. Celkový dojem z akce je příznivý, snad jen množství vylovených ryb se očekávalo vyšší.

Po opětovném napuštění rybníka byly jeho vody, tak jak je v posledních

letech zvykem, zarybněny pstruhy. Je to zpestření rybařiny pro naše členy v období, kdy je již běžný rybolov poněkud neefektivní.

Začátkem prosince se několik našich členů společně s hasiči zúčastnilo brigády u rybníka Panský. Akci, během níž se zde likvidovaly překážející dřeviny, svolal starosta obce.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem našim členům za jejich činnost spojenou se spolkem a popřát jim i všem našim příznivcům všechno dobré v novém roce.

Také chci jménem Rybářského spolku Prosenice všechny pozvat 31.12. k rybníku Rýnský na rozloučení s rokem 2022.

Josef Sehnal

ZE ŽIVOTA HANÁCKÉHO PROSÉNKU

Opět tu máme konec kalendářního roku a čas poohlédnout se za uplynulým obdobím. V letošním roce měl Prosének celkem 18 akcí či vystoupení v Prosenicích a okolí. Průběžně jsme o tom psali ve Zpravodajích.

Na jaře, v době postní, jsme s Prosénky drželi

známé velikonoční tradice jako vynášení SMRTKY, chození s jedličkou nebo řehačky v ulicích obce. S dětmi jsme v muzeu měli velikonoční dílničky. Vystupovali jsme na tradičních (spíše už letních) oslavách jako je Kácení máje, Hody v Prosenicích a v Sušicích a na Hudebních Pavlovicích Václava Drábka. O prázdninách jsme byli pozváni na Dožínky do Pavlovic, kde jsme se zúčastnili průvodu, zatancovali jsme a společně s cimbálovkou si i zazpívali.

Na podzim se nám naskytla mimořádná příležitost zúčastnit se v krojích natáčení filmového klipu „Noc na Karlštejně“. Byla to akce Moravské Veselky Pavlovice. Zhlédnutí tohoto klipu bude možné na internetu na YOUTUBE.com. S Moravskou Veselkou máme dobrou spolupráci, před několika lety jsme se s nimi dostali do Prahy, kde jsme si zatancovali v Paláci kultury. Také jsme se s Veselkou dostali na natáčení do České televize do pořadu Putování za muzikou.

Po prázdninách se každý pátek odpoledne scházíme vždy v 15.30 hod. v tělocvičně, kde s dětmi zpíváme, tančíme a dáváme dohromady svá pásma. V současnosti máme 18 členů (dětí), nejmladší mají čtyři roky, nejstarší kolem čtrnácti let. Pracujeme tedy se dvěma skupinami dětí, které dobře a rády zpívají i tančí, kamarádí se a umí se spolu dobře „odvázat“. Jsme moc rádi, že máme i malou houslistku Lidušku, flétnistku Světlanku, trumpetistu Dominika a dobré zpěváčky. Pan Josef Mikula všechno jistí na harmoniku. I s rodiči nám to jde, jsou to prima lidé, mají folklor rádi.

Ted', v době adventu, měli Prosenci již tři vystoupení: zpívali na Vítání občánků v Prosenicích, koledovali při Rozsvícení vánočního stromu v Radvanicích a pak i v Prosenicích. Na každém z těchto vystoupení měly děti ohlas, je to pro ně mo-

tivace do další činnosti.

V polovině prosince jsme si udělali s dětmi a jejich rodiči malé posezení u stromčku v Muzeu Prosenice, kde je instalovaná Vánoční výstava. Prosénci si společně zazpívali koledy, při hrnečku s horkým čajem a požívání cukroví si děti vyslechly vánoční příběh o narození Ježíška, seznámily se s lidovými tradicemi, některé zvyky si děti i dospělí vyzkoušeli v praxi. Nejvíce je zaujala výroba a pouštění lodiček, věštění z vosku jako náhrady za olovo, krájení jablíček a házení střevícem. Při prohlídce muzea se všem líbily vystavené betlémy. Nejvíce ten z kukuřičného šustí zapůjčený od G. Číhalové z Lipníka, také stoletý rozlehlý betlém s dřevěnými figurkami zapůjčený od Z. Andráskové z Přerova a pozornost upoutal také robustní starodávný keramický betlém rodiny Davidkových zapůjčený Vlastou Pluhařovou z Prosenic. Děti si se zájmem prohlížely i velké vánoční stromy, každý byl nazdobený jinými ozdobami - perníkovými, slaměnými, historickými i moderními. (Za smrky moc děkujeme panu Rostislavu Ministrovi, který každým rokem na vánoční výstavu stromy dodává bez finančních nároků.)

Je doba adventu, očekávání Vánoc. Hanácké Prosének se ještě připravuje na dvě vystoupení. Na Adventní posezení v sále OÚ a na Koledování v místním kostele, které se koná v pondělí na sv. Štěpána, 26. prosince, po ranní mši svaté, tj. v 8.30 hod. (Mše svatá začíná v 7.45 hod.) Na vystoupení malých Hanáčků v kostele o druhém svátku vánočním srdečně všechny zveme.

Na závěr bychom rádi poděkovali všem, kdo nám pomáhají a podporují místní folklor, dětem, rodičům, prarodičům, členům výboru - Klárce Skopalové, pokladní Martině Šromové, Dáši Smolíkové, Kateřině Hrabalové, Miluše Lakomé, manželům Vagrčkovým a ostatním. Děkujeme obecnímu úřadu za podporu činnosti naší neziskové organizace, která zajišťuje dětský folklor i taneční skupinu Pracr.

Přejeme všem klidné a požehnané Vánoce a ať nám nový rok přinese mnoho zdraví a jen to dobré.

Za Hanácké Prosének

Mgr. Zdenka Dokoupilová, předsedkyně

MUZEUM PROSENICE V ROCE 2022

Konec roku se nezadržitelně blíží a spolu s ním i vánoční svátky. Muzejníci si pro vás připravili Vánoční výstavu, na které jsou vystaveny vánoční stromečky, betlémy a dekorace. Pro děti jsou připravené vánoční zvyky, jako je výroba a pouštění lodiček z ořechů, krájení jablíček, odlévání

V září navštívilo muzeum 118 studentů Střední Zemědělské školy z Přerova

vosku a další. Výstava bude otevřená v těchto dnech: 11., 17. a 18. prosince 2022 a 1. ledna 2023 vždy odpoledne od 14 do 17 hodin.

Na listopadové schůzi muzejní komise jsme rekapitulovali hlavní muzejní sezónu, která probíhá každý rok od května do října. V tuto dobu je muzeum otevřeno pravidelně každou neděli od 14 do 17 hodin. Konec kalendářního roku je vždy vyhrazen pro Vánoční výstavu s ukázkami zvyků pro děti a s prodejem vánočních ozdob. Začátek kalendářního roku pak bývá spojen s Velikonoční výstavou, kde míváme dílničky pro děti, prodáváme drobné velikonoční dekorace a také si připomínáme zvyky a tradice z dob našich předků. V hlavní muzejní sezóně míváme vždy alespoň dvě různé výpravné výstavy. Protože máme zájem, aby muzeum žilo a scházeli se v něm lidé všeho věku, pravidelně od založení muzea vždy v polovině září připravujeme tzv. Hudební podvečer. Jeho podoba se postupně mění a stále zkvalitňuje. Další akcí, kterou od začátku držíme, jsou dušičkové Dny otevřených dveří, ty připadnou vždy na sobotu a neděli nejbližší k datu 1. 11. V tyto dny navštěvuje muzeum rok od roku stále více návštěvníků. Kalendářní rok v muzeu pak projednáváme na výroční schůzi muzejní komise vždy v lednu následujícího roku. Hodnotíme, co se udělalo, jaké jsme měli výdaje a příjmy v rámci obecního rozpočtu a plánujeme výstavy a akce na další rok.

Letošní rok jsme zahajovali velkou Velikonoční výstavou, kterou navštěvovali hojně školní děti, dále poutníci, kteří před Velikonocemi vykonávají noční pochod ze sv. Kopečka na sv. Hostýn, další velkou skupinou byli turisté z Přerova v rámci velké organizované turistické akce Přerovské mosty a také samostatně

Vladimír Dvořák s kronikářem Milanem Pospíšílkem na Hudebním podvečeru

zájezdy ze širokého okolí. Celkem tak v době kolem Velikonoc navštívilo muzeum 434 návštěvníků.

Hlavní muzejní sezónu jsme zahájili 1. května výstavou „Patchworku“ známé pačvorkářky p. Danuše Březinové. Pačvork je technika sešívání malých různě barevných kousků látek tak, aby vytvářely geometrické vzory. Výsledkem jsou veliké deky a přehozy (quilt) nebo např. polštáře a tašky. Výstava byla velmi úspěšná, řada vystavených exponátů již byla oceněna na prestižních pačvorkových výstavách, návštěvníci je obdivovali a měli možnost si některé z nich zakoupit. V průběhu května výstavu navštívilo 272 návštěvníků.

První červnovou neděli jsme zahajovali druhou autorskou výstavu „Malování s anděly“ p. Ludmily Šlosarové z Veselíčka. Malířka je známá především svými ezoterickými obrazy, malbou horkým voskem, modelováním figur andělů z textilu a papíru technikou „powertexu“, dále různorodými květinovými vazbami, knížečkami s vlastními verši, dekorativními předměty, mandalami aj. Výstava byla také velmi úspěšná, vystavované předměty se hojně prodávaly. Výstava trvala až do listopadu a navštívilo ji 534 návštěvníků.

V neděli 18. září jsme uspořádali již tradiční Hudební podvečer. Pořad si pečlivě

připravil a moderoval Vladimír Dvořák. Vystupovala zde skupina „La Boujeau“ (Labužo) s olomouckou známou šansonovou zpěvačkou Ivou Kevešovou. Vladimír Dvořák vedl zajímavý rozhovor s mladým amatérským malířem Pavlem Blažkem, který uspořádal v prostorách muzea výstavu svých olejomalb, a také s kronikářem Prosenic, Milanem Pospíšilíkem. K pohodové atmosféře přispívalo venkovní posezení pod lípou před muzeem, kde si hosté mohli zakoupit víno a občerstvení z okna kuchyňky jedacího sálu. Akce byla velmi úspěšná, přijelo kolem stovky návštěvníků i z Přerova, Olomouce a Litovle.

Ve dnech 29. a 30. října jsme uskutečnili tradiční Dny otevřených dveří. Po celou sobotu a neděli prošlo muzeem asi sto návštěvníků, často rodáků, kteří jedenkrát za rok přijedou navštívit hrob příbuzných. Na zahřátí máme vždy přichystaný grog a čaj.

Za osm let své existence vešlo muzeum do povědomí návštěvníků a řada z nich se k nám pravidelně vrací, např. studenti Střední zemědělské školy v Přerově, základní a mateřské školy z Prosenic a okolních obcí. Do muzea rádi zavítají i účastníci různých akcí, oslav nebo svateb konaných v jednacím sále obecního úřadu. Například v říjnu organizoval p. Tomáš Klimecký v obecním sále celorepublikový šachový turnaj, jehož účastníci přijeli i z velké dálky. Pořadatel si předem domluvil otevření muzea pro tuto příležitost. Letos si dokonce jeden sympatický mladý pár s muzejníky domluvil celý svatební obřad přímo v prostorách muzea. Pomohli jsme s přípravami, svatebčanů bylo k sedmdesáti, všechno proběhlo v naprosté parádě a lesku, byl to silný zážitek pro všechny. Další pokračování svatby už pak proběhlo na nádvoří a v sále OÚ. Svatebčané byli velmi spokojeni, odpoledne jsme jim umožnili v muzeu ještě komentované prohlídky.

V říjnu do muzea zavítali návštěvníci z holandského Cuijku (jde o partnerské město Přerova) v doprovodu členů přerovského souboru Haná. Cizinci v muzeu strávili celé odpoledne, velmi se zajímali o kroje, o vyšívané prádlo a textilie. Autobusové zájezdy pro naše muzeum nejsou nic neobvyklého. Jeden z nich, který nás velmi potěšil, byl veden p. Dr. Konečným, emeritním ředitelem Národního památkového ústavu v Olomouci. Ten zorganizoval autobusový zájezd z Olomouce a okolí. Jeho účastníci přijeli obdivovat dílo našeho řezbáře pana Frélicha vystavované v trvalé expozici muzea, zaujala je také nevšední výstava olejomalb začínajícího malíře Pavla Blažka z Litovle, dokonce si zakoupili některé jeho obrazy.

V roce 2022 k dnešnímu dni navštívilo muzeum na 1800 návštěvníků, do konce roku očekáváme návštěvnost ke 2000 návštěvníků. Členové muzejní komise obětavě odpracovali na průvodcovských směnách a brigádách přes 1200 hodin. Provoz muzea zajišťují dobrovolníci sdružení v muzejní komisi rady obce.

V roce 2021 byl ukončen projekt Regionální muzeum Prosenice financovaný

ROP Střední Morava z evropských fondů, a to závěrečnou monitorovací zprávou. Následně zastupitelstvo obce projednalo a schválilo zřizovací listinu Muzea Prosenice a s účinností od 1.10. 2022 se Muzeum Prosenice stalo organizační složkou obce (podobně jako např. knihovna). Muzeum se tak stalo i formálně nedílnou součástí kulturního a společenského života v obci.

Vánoční tradice v muzeu se těší velké oblibě

Děkuji členům muzejní komise, zastupitelům a starostovi obce za podporu činnosti muzea. Těší nás, že počet příznivců a podporovatelů muzea roste. Je to povzbuzení, zároveň i závazek do další práce na objevování a zprostředkování naší historické paměti.

Přeji Vám všem radostné a spokojené Vánoce a v novém roce hlavně pevné zdraví a hodně úspěchů.

Ing. Otakar Dokoupil, CSc. - vedoucí muzea

KNIHOVNA ZAHÁJILA CYKLUS DÍLNIČEK PRO DĚTI A RODIČE

Nově zrekonstruované dětské oddělení knihovny zelo po odchodu knihovnice Markéty Mikulové prázdnou. Tuto situaci jsme se rozhodli řešit, protože děti a knížky plné fantazie prostě patří k sobě. Období pandemického zákazu shromažďovat se máme za sebou a nastal čas děti do knihovny opět nalákat

Dílničky pro naše dětičky v Obecní knihovně Prosenice. Organizátorky Barbora Cířová a Kristýna Faltýnková s dětmi, které se do tvoření zapojily

Obrátili jsme se na dvě členky sportovně-kulturní komise, Kristýnu Faltýnkovou a Barboru Cířovou, s prosbou o radu a pomoc s oživením knihovny. Výsledek na sebe nenechal dlouho čekat. Vznikl „projekt“ dílniček, který odstartoval v úterý 13. prosince. Cílem dílniček je umožnit dětem vyzkoušet si a dozvědět se něco nového, zabavit se a hlavně přijít „omrknout“ naši knihovnu a všechny krásné knížky, které v ní pro děti máme. Dílničky budou probíhat po celý rok, a to jedenkrát měsíčně.

Po ukončení topné sezóny bude knihovna opět otevřena mimo středu také

v pondělí, kdy se budou na vaši návštěvu těšit organizátorky dílniček a zároveň nové knihovnice. Ve středu bude výpůjčky nadále zajišťovat náš dlouholetý knihovník pan Stanislav Frydrych.

Stavte se v naší knihovně a vyberte si ze široké nabídky knih na čtení tu nejlepší. Opravdu je z čeho vybírat.

Na závěr citát od Paula Coelho, brazilského textaře a spisovatele:

Kniha je film, který se odehrává v mysli čtenáře. Proto chodíme do kina a říkáme: „Hm, kniha je lepší.“

Jménem Obecní knihovny Prosenice přeji všem pohodové svátky se spoustou času na čtení.

Martina Kolísková

VESELÁ ŠKOLKA PROSENICE ROZDÁVÁ ÚSMĚVY

Děti z MŠ si užívají předvánoční čas, jak nejlépe dovedou. Nejenže se zapojily do soutěže o nejkrásnější vánoční stromček, která probíhá v Galerii Přerov, ale také si navodily vánoční atmosféru dětským punčem. Letos máme ve školce hodně dětí, a tak nám Mikuláš se svojí družinou zamával jen zpovzdálí. Jelikož se blíží svátky klidu, míru a lásky, děti chystají překvapení v podobě vánočního přání pro domov seniorů v Radkové Lhotě, Přerově a také pro dětský domov v Lipníku nad Bečvou a Přerově. Tímto si děti osvojí a znovu připomenou psaní dopisů a dozví se, kde se dopis podává a co na něm nesmí chybět. Neboť jsou tyto chvíle kouzelné, možná i vám, našim občanům,

přistane ve schránce od dětí nějaké to malé přání. Pokud k vám letos přání nedoletí, nezoufejte, třeba příští rok přiletí zrovna k vám. Touto cestou bychom chtěli Vám všem popřát krásné prožití svátků vánočních a do nového roku hlavně zdravíčko, neboť to je ze všeho nejdůležitější.

Za děti a kolektiv z MŠ Markéta Mikulová

PANSKÝ RYBNÍK JE PO REVITALIZACI JIŽ NAPUŠTĚN

Snímek z dubna 2022 — Práce na odstranění staré hráze

těrky a další živočichy.

V tůních se příroda začala rychle obnovovat. Již na podzim byly plné života. Postupně se začne vracet život i do slepého ramene. Revitalizace zlepší celkové podmínky života všech živočichů a rostlin v okolní přírodě a přispěje ke zvýšení počtu chráněných živočichů žijících zde v menším počtu již dříve.

Na podzim minulého roku začala revitalizace slepého ramene Bečvy – Panského rybníka. Po roce prací, kdy bylo odbahněno koryto, obnoveny dvě vodní tůně, vytvořeny pozvolné břehy, rekonstruován nefunkční výpustní objekt a vytvořen nový nouzový přeliv, je koryto znovu napuštěno vodou. Zasazeno zde bylo 10 pěkně rostlých dubů a byl zbudován plazník, jako úkryt pro hady, ješ-

Snímek z října 2022 — Nová hráz s přepadem, v pozadí odsávání bahna z koryta

Snímek z prosince 2022 — Vypuštěné koryto Panského rybníka, ve spodní části je vidět nová hráz, nahoře dvě tůně

Děkujeme všem dobrovolníkům, kteří přišli pomoci s posledními pracemi před napouštěním. Odstranění suchých kmenů a stromů z koryta by se bez vás nestihlo včas.

Obec za znovuoživení tohoto krásného koutu naší přírody zaplatila více než 23,5 milionu Kč. Celou částku získáme zpět díky financování z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Operačního programu Životní prostředí.

Martina Kolísková,
místostarostka

Brigáda 3. prosince — Děkujeme za pomoc

BEČVA, RYBY V NÍ A MY KLUCI

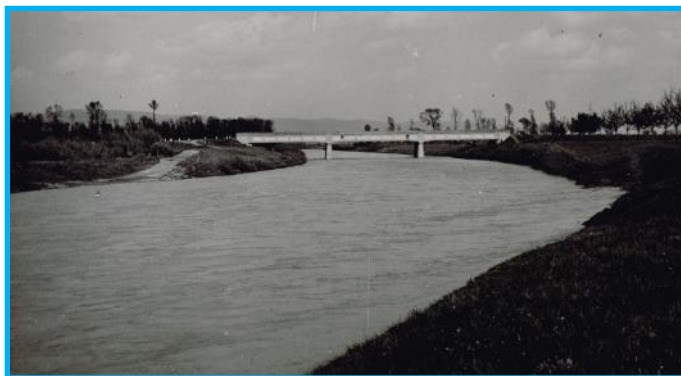
Pokud mám příležitost mluvit o Bečvě, sklouznou mé vzpomínky vždy také na ryby v Bečvě, resp. na chytání ryb.

Snad je to dáno naší genetickou predispozicí muže lovce. My kluci kolem Bečvy jsme nebyli posedlí potřebou ryby zabíjet, ale lovit. Chytání ryb nebylo z naší strany nikdy ziskuchtivé, ale bylo jistou snahou po (možná ještě neuvědomělé) úspěšné seberealizaci čínorodých kluků. Dále popsané „rybářské akce“ se v naprosté většině odehrály v „grymovském úseku Bečvy“ tj. zhruba od mostu po brod u Vrbovce (byl tam brod, dnes je zde restaurační stánek). Podstatná je okolnost, že právě zde Bečva vytváří pozvolný pravotočivý oblouk. Grymovský levý břeh je tedy srážnější, voda u něj je vždy hlubší a břeh byl při regulaci vysypán hrubými balvany. Prosenský levý břeh byla obvykle příjemná štěrková pláž svažující se k vodě a ve vodě pak až k levému břehu. Nad mostem směrem k Oseku byla přímá část řečiště mělká a pro ryby v hejnech nevhodná, stejně tak úsek pod Vrbovcem. To dobře věděli i rybáři z okolí, a právě proto úsek od mostu níže hojně navštěvovali. Slovo ekologie se tenkrát ještě neskloňovalo, ale snad každý věděl a respektoval, že do řeky nepatří střepy, ostré předměty a odpad. Pokud se ve vodě objevila jakákoliv mřina, vyhazovali jsme ji na břeh. Mnou dále popsané akce se odehrály koncem let čtyřicátých a většinou pak v první polovině let padesátých. V úvaze na toto téma je však záhodno vzpomenout také na mého staršího kamaráda z klukovských let Josefa Krečmera z Grymova. Byl to podle mého přesvědčení mimořádně šikovný kluk ve všech směrech, tedy i v lovu ryb. Co se týče lovného sortimentu, jednalo se nejčastěji o jelce, podoustve, parmy, řídčeji o okouny, vzácně pak o druhy další. Nikdy jsem nechytil úhoře, ale byl v Bečvě také k vidění. Jedinkrát a nevysvětlitelně jsme v našem zmíněném úseku objevili raka. Bezradně jsme ho však do řeky vrátili.

Nejčastějším či asi nejznámějším způsobem lovu bylo chytání na udici, respektive na vlasec s háčkem. Vlasci jsme říkali „saturka“. Ta šla někdy nahradit i režnou nití a háček v krajním případě i ohnutým špendlíkem. Návnadou mohli být hlísti, luční kobyly a někdy i třešně. Nikdy jsem nevlastnil pořádnou udici, neboť ta se dala nahradit jakýmkoliv prutem, a i navíják byl zbytečným luxusem. Snad zmíním ještě olůvka a splávek, pro nás prostě špunt. Pořádná udice nebyla zrovna levná, ale umožňovala s rybářským lístkem legální lov. A v tom je ta svízeľ. Za celý život jsem měl prázdninový rybářský lístek jen jednou a počet mnou legálně ulovených ryb by se jistě dal spočítat na prstech.

Zdaleka nejproduktivnější bylo pytlacení tzv. „makáním“. Kdykoliv v létě za teplejšího počasí byl-li člověk ochoten a schopen se ponořit do vody. Jedním z dalších předpokladů byl normální stav vody, tedy voda čistá, respektive ne kal-

ná. (Kálná bývala voda vždy za vyššího stavu.) Pro zvýšení šance na úlovek bylo dobré ryby poplašit. Toho jsme někdy, zejména v neděli před polednem, dosáhli tím, že jsme u pravého okraje vody, tj. v nízké vodě, proběhli vodou s koňmi.

To ryby zahnal do kamení. No a pak lovíci (pytlačíci) prostě velké kameny osahával – omakával. Pod kameny a mezi nimi ryby zajížděly do vzniklých škvír. Tam, byly-li slepé nebo je lovec stačil ucpat současně z obou stran, byly ryby v pasti. Pak stačila trocha šikovnosti a větší kus, vždy jen jeden, člověk chytil do ruky. Někdy, ale to zřídka, se ocitnul ve dlani i okoun a ten mohl ve dlani píchat, ale to se dalo stiskem „po srsti“ zvládnout. Drobné rybky zde situaci nekomplikovaly. Lovec se jen tiše postupně posouval podél kamení. Tento postup byl pro lovce zcela bezpečný i před porybným, stačilo se jen od kamení kousek vzdálit. Zkoušel jsem tuto taktiku později v jiných tocích, kde nebyly hrubé kameny, ale různé nory a díry. Tam už by riziko případného útoku třeba ondatry bylo. Mám jeden opravdu silný zážitek z takového počínání. Jednou jsem takto zrovna soustředěně omakával kameny hlouběji. Hlavu zakloněnou a právě jen nos nad hladinou. Vtom se mi přímo před obličejem v těsné vzdálenosti objevila užovka. Není pochyb, že jsme se oba lekli, není však pochyb, že já více. A ten fofr, jak jsem rval ruce zpod kamenů. Efektivita tohoto způsobu lovu byla i v tom, že lovec nebral podměrečné kusy a kromě úlovků nevznikala řece žádná újma. Ulovená ryba se úderem hlavy o kámen zabila a lovec ji odložil na zřetelné místo nebo navlékl skrze žábry a tlamu na vrbový prut dole ohraničený odbočnou větvičkou. S takovou více či méně zaplněnou ratolestí byl trochu problém. Člověk by se i rád pochlubil, ale provoz na pobřežní pěšině nebyl v létě malý a setkání s nežádoucím svědkem mohl být problém.

Most přes Bečvu u Grymova, byl postaven za první republiky a vyhozen do povětří německou armádou 8.5. 1945

V letech, o kterých píší, protékal ještě Radslavský potok mlýnem a samotné ústí potoka bylo hladinou ve stejné úrovni s Bečvou. Ryby běžně vplouvaly i do tohoto ústí. Daly se tedy různě lovit i zde. Já (a nejen já) jsem praktikoval to, že jsem ústí přehradil hrázkou z kamení, v níž jsem nechal mezeru 10 až 20 cm širokou. Vedle jsem si připravil podobně široký větší kámen. Stačilo prostor ponechat v úplném klidu a ryby všech velikostí postupně do potoka vpluly. Vrátil-li

se lovec na místo, musel hodně rychle k přehrádce seběhnout a připraveným kamenem cestu zatarasit. Pak už jen udělat inventuru větších kusů a tyto případně v mělké vodě chytit do ruky. Následně hrázku znova otevřít a akci třeba druhý den či po několika hodinách zopakovat.

Poněkud nešetrný způsob lovu jsme někdy praktikovali za nízkého stavu vody tak, že jsme vytvořili rojnici, kdy bylo potřeba více účastníků najednou a tito hnali rybí hejno před sebou do mělké vody. Přitom sbírali ze dna větší kameny a házeli je do vody kypící pohybem ryb. Dříve nebo později padající kámen nějakou rybu poranil a byla tedy honcům k dispozici. Je zřejmé, že takto mohly být poraněny i ryby podměrečné, pro lovce nezajímavé.

Zažil jsem také lov či spíše sběr ryb po velké vodě. Voda se tenkrát vylila z břehů, ale jen pár decimetrů, a zase se vrátila do koryta. Pod Vrbovcem krátce zalila poměrně širokou plochou louku. No, a když se voda vrátila do koryta, pro ryby byla zatravněná plocha pastí. Stačilo jen po louce chodit a ryby sbírat. Takový sběr nebyl závislý na ročním období a ani eventuální přítomnost porybného situace nedramatizovala.

Zmínil jsem v úvodu Pepu Krečmera. Ted' má přímo sólo. Byl jsem s ním na takovém lovu nejméně dvakrát. Objektem zájmu byla zásadně štika. Jednou to bylo v Libušce těsně nad jejím ústím, jednou přímo v Bečvě. Podmínkou byla čistá, průhledná voda a samozřejmě vědomost, že tam štika může být. Pepa měl udici či spíše tuhou hůlku a na ní hladký měděný drát, asi z nějakého transformátoru. Drát byl dlouhý tak dva metry a měl na konci smyčku, která byla velmi lehce stažitelná. Průměr oka byl asi tak deset až patnáct centimetrů. Štika často stojí skoro nehnutě na místě. Lovec, který o štice věděl a viděl ji, se musel pomalíčku nad štikou dostat a nevyplašit ji. Pak pozvolna drátěné oko na štikou navléknout, a když byl drát asi v polovině délky ryby, prudce prutem švihnout směrem na břeh. Oko se pak totiž stáhne a je šance rybu na břeh vyhodit. Já jsem takový úspěšný pokus viděl. Čtenář si domyslí, jak důležitá je zde technická zdatnost lovce. Já tu však vyzdvihuji fenomenální Pepovu znalost řeky i rybího, zde štičího, chování a výskytu. Doceňuji po těch mnoha desítkách let i to, že právě a jenom já jsem mohl při akci asistovat.

Jsem si jistý i Pepovou přítomností na následující akci. Tentokrát mrzlo, a to velmi silně. V takových situacích jsme my kluci museli kontrolovat zamrzání vody ať už na rybníčku u mlýna či na Bečvě, resp. kdy už nás led coby bruslaře unese. Už nás unesl. Byl jako sklínka čistý a průhledný a pod ním – ryby! My jsme viděli je, ony nás. V tu chvíli se průzkum změnil v lov. Byli jsme tam myslím nejméně tři. Viděli jsme, že ryby mají směrem k mělkému břehu potíže. Udělali jsme jakousi rojnici, a hejno tedy nahnali právě do zúženého prostoru a tam je, nyní už méně pohyblivé, horním koncem hokejek přes led zabili. Pár ryb jsme tak získali. Já zde doceňuji to správné načasování. Přijít sem o den dříve, led by nás

neunesl. Přijít o den později, asi bychom led tak snadno holí neprorazili. Nehledě na to, že ne vždy vznikne čistě průhledný led, a když ano, pak obvykle brzy zneprůhlední námrazou či sněhem.

Nikdy jsme nelovili ryby výbušninami. Viděl jsem však, když se pod Vrbovcem jednou Bečva zatarasila ledem a vojáci led odstraňovali, jak za několik okamžiků po explozi vyplavaly na hladinu leklé ryby. Sběr takových ryb v ledové vodě a při zvýšeném stavu však nepadal v úvahu.

Pamatuji si také na jednu poněkud kuriózní, málem „lovnou“ situaci. Bylo extrémní letní vedro, hodně nízký stav vody a ve vodě v tom místě hodně nás, koupajících se. Dalo by se říci, že jsme se tu s rybami ve vodě tísnil. Stačilo sedět na dně (při hloubce jen něco málo nad půl metru) a člověk i rukama občas na rybu narazil. Já jsem tenkrát žádnou rybu přímo do dlaně nechytil, ale vím, že se to někomu kolem podařilo. Dokonce si pamatuji, že takto ulovená ryba byla parma.

Na závěr dvě historky tak trochu s dramatickým nádechem. Ta první je novějšího data. To už mi bylo myslím kolem patnácti let. V neděli jsme zase nelegálně lovíli a nějak se to vyvinulo nepříznivě a já jsem úlovek musel skrýt do břehu kousek pod Vrbovcem. Zajel jsem si pro něj za soumraku na kole. Když jsem se ke skrýši shora přibližoval, břeh se podě mnou utrhнул a já jsem po hlavě spadl do řeky. Tady mám krátký výpadek paměti. Pak jsem však ryby našel a odvezl domů. Měl jsem menší otřes mozku. A tu dovozují. Kdybych po pádu na chvíli ztratil vědomí, což se možná stalo, ale zůstal obličejem ve vodě, byť mělké, možná by mě našli až ráno.

Ted' ten druhý příběh, podstatně staršího data. Bylo to kdysi v létě pod mostem a trochu přšelo. Přítomní kluci (pamatuji si kteří) byli všichni o dost starší. Ač tak asi šestiletý, mohl jsem dění sledovat. Oni usoudili, že by ryby „dnes mohly brát“. Udici měli. Přišlo jim, že by to chtělo návnadu, nejlépe hrouzka. Tady to vypadá, že všechno šlo ráz na ráz. Fakt však je, že hrouzka poměrně brzy chytily, ale vznikl problém, jak hrouzkovi uřezat bez nože ocásek. Hoši celkem brzy přišli na to, že právě já „jsem kluk šikovná“ a že bych zkrátka ten ocásek rybičce dokázal ukousnout. I byl jsem tímto úkolem pověřen. Není to zdaleka jako například ukousnout kus mrkve, ale zvládnul jsem to. Návnada byla a já jsem měl v puse velmi zvláštní dosud neznámou intenzivní hořkost. Bobtnal však ve mně pocit důležitosti a pocit „spolunároku“ na kořist. Děj se vyvíjel a poměrně brzy se na udici objevila parádní ryba. I mě zalila vlna radosti. Kluci byli spokojeni, sbalili úlovek i udici a odešli. Já jsem pod mostem zůstal sám a můj pocit hořkosti se znásobil.

Až po napsání těchto řádek mě napadá, že popsané zaujetí pro lov ryb možná byla jakási výsada právě jen „mé generace“. Při pozdějších debatách s mladšími kluky jsem totiž tuto vášň nikdy příliš nezaznamenal.

Ptáčkův mlýn v Grymově s dnes už neexistujícím rybníčkem Foto František Olejníček

Tyto řádky píše v červenci 2022. Před měsícem jsem Bečvu u Grymova a pod mostem osobně pečlivě zkoumal a živou rybu jsem v ní nezahlédl. (Dva roky po velké otravě vody pod Valašským Meziříčím.) O to výrazněji jsem si uvědomil tragický kontrast s mým krásným zážitkem z roku 2019. Udělal jsem si tenkrát výlet do Teplic nad Bečvou a tam zažil nádherný pohled do koryta Bečvy plného ryb. Nadšený jsem byl tenkrát také proto, že jsem před-

tím koncem osmdesátých a začátkem devadesátých let vnímal výrazně se zhoršující situaci v zarybnění Bečvy. Budeme nyní zase třicet let čekat a doufat?

Ted' něco snad i humorného. Šel jsem jednou v neděli ráno do kostela do Prosenic. Viděl jsem, že pod mostem chytá známý rybář, jinak též porybný. Pro nás kluky postava to nejzápornější. I zavolał jsem na něj: „Máš mýdlo?!“ On mi obratem odpověděl něco ve smyslu, ať se nezdržuju a jdu se pomodlit. Pro nezasvěcené budiž vysvětleno, že taková otázka či pozdrav byl míněn (dvojsmyslně a provokativně) pro případ, že by dotyčný chytil ho..., aby se mohl umýt.

Na závěr trochu filosofie. Materiální svět lze nahlížet z nepřeberného počtu úhlů pohledů. Jedním z nich je i pohled na řeky. Ty samotné lze zase vnímat z mnoha hledisek, z nichž to týkající se zarybnění bude možná méně časté než samotný dlouhodobě sledovaný průtok vody, od toho průměrného po průtoky extrémně nízké či dramaticky vysoké v různých ročních obdobích. Já jsem zde dal přednost rybám. Ale vše kolem vody v Bečvě a dalších řekách mě také vždy zásadně a výrazně zajímalo. To snad dosvědčuje i moje publikace o řekách, ale hlavně fakt, že celý život kdekoliv mohu, řeky zaujatě pozoruji. Proto jsem na vlastní oči viděl úplně všechny větší řeky v naší zemi (alespoň v místech jejich soutoků). Měl jsem však i možnost smočit si ruce v řekách jako jsou Dunaj, Volha, Nil, Mississippi, Jordán a ve stovkách dalších. Ten můj už zmíněný neutuchající zájem, obdiv, respekt a snaha porozumět řece vznikl právě v klukovských letech u Bečvy (!). Tímto vzdávám „rodné“ Bečvě hold a nezrušitelně ji pro sebe stavím do pozice „matky všech řek“.

Psáno v Praze v létě 2022 Ing. Vít Ryšánek

DIGITALIZACE PÍSEMNOSTÍ LEGIONÁŘE FRANTIŠKA KUREČKY

Ve Vojenském historickém ústavu Praha v současné době probíhá dokumentační a digitalizační projekt EGO-DOK = Památníky z vojny, který je zaměřený na písemné prameny osobní povahy s tematikou vojenství a ozbrojených konfliktů. V rámci tohoto projektu Ing. Milan Pospíšilík poskytl k digitalizaci zaměstnanci VHÚ Praha Mgr. Tomáši Kykalovi písemnosti z pozůstalosti po ruském legionáři Františku Kurečkovi (*15.11. 1894 Velké Prosenice - †3.1. 1984 Uherské Hradiště).

Zdigitalizovány byly písemnosti: sešit se „Vzpomínkami na I. světovou vojnu“ = 87 stran + 4 volné strany s resumé životopisu, fotoalbum s 57 fotografiemi, 7 volných fotografií, 1 pohlednice, „Zapisnaja knižka“ – evidence nafasované výzbroje a výstroje, stránky s jeho poznámkami v knize Františka Vláchy: „Slezský pluk“ (1933). Digitální data byla zveřejněna na Digitální studovně Ministerstva obrany České republiky a v Databázi dějin všedního dne. Data jsou veřejně přístupna zájemcům na těchto odkazech: <https://1drv.ms/u/s!Apkb2WtwLVdGhYZ3bbGiKrL7nTauyg?e=Cp9fOt>, <https://1url.cz/sr4Qr>

Připravil: Ing. Milan Pospíšilík

Sibiř, Transibiřská magistrála - Anžerka, 1. máj 1919

Českoslovenští legionáři z 8. pluku, 11. roty před vagónem „těpluškou“ (využit jako kancelář), ozdobeném motivem Mistra Jana Husa na hranici. Druhý zleva stojící s rukou v bok je František Kurečka z Prosenic

Vzpomínky Mgr. Anny Ptačnickové – rozené Kurečkové na život v Prosenicích

Milou vzpomínku mám, jak jsme si na podzim, po sklizni brambor, dělali ze suché bramborové natě ohníčky a pekli brambory. To jsme se nejdřív rozešli po poli a sesbírali všechny zapomenuté brambory. Ty jsme snesli na hromádku. Pak jsme posbírali suchou nať a udělali oheň. Dodnes cítím tu zvláštní vůni pálící se bramborové natě. Do ohně jsme naházeli brambory a čekali, až se v horkém popelu upečou. Klackem jsme je pak vytahovali a hodovali. Jedli jsme je horké i se slupkou, která měla zvláštní chuť, ruce i obličejy jsme měli začerněné, ale bylo nám krásně. Kluci si ještě horké brambory strkali do kapes a pochvalovali si, jak je pěkně hřejí. Ty ohníčky jsme dělávali velmi často, a když na poli už žádné brambory nebyly, vždycky někdo přinesl nějaké z domova. Tuto vzpomínku musím uzavřít básní Karla Tomana „Září“. Ta k mé vzpomínce patří:

*V sychravém větru už tu všechno zebe,
suchého listí plný kout.
Vlaštovko, řekni, pod které zas nebe,
přichystala ses odlétnout?
Tatínek za vsí pouští dětem draka,
drak zmítaje se, stoupá výš.
Bud' sbohem, léto, havran blízko kráká
a vrána kráčí ještě blíž.
Posedají chlapci u ohýnků,
v kapse je hřeje zemák z popele,
co chvíli setřeš hebkou pavučinku
jež uvízla ti na čele.
Jen nestýskej si,
vrátí se čas jara a s jarem míza do proutí.
Do šedé hlíny padá země stará
na malou chvílku usnouti.*

Když jsem nastoupila na školu ve Dvorcích, v 50. a 60. letech chodila naše škola povinně na bramborové brigády. Žáci 2. stupně vždy se svým třídním učitelem pomáhali nově vzniklému státnímu statku, který měl tehdy málo pracovníků a malou techniku, sklízet úrodu brambor. Často jsem žákům nabízela, že si uděláme ohníček a v popelu upečeme brambory. V kapse jsem mívala zápalky, kus papíru a malou solničku, ale žáci neměli zájem, že by smrděli od kouře a na špinavé brambory od popela že nemají nejmenší chuť. Prostě, byla to už jiná generace než ta moje. Když jsem u brigád, tak jsme chodívali obracet len nebo

sbírat po polích kamení, a to často i v době vyučování. Na kraji pole vyrostly veliké hromady kamení, když se pole zoralo, byly tam znovu. Žáci chodívali na brigády rádi, zvlášť když to bylo místo vyučování. Bývalo tam spousta legrace.

Téměř každý rok, když začalo mrznout, jsme dělávali na Chmelínku domácí zabíjačku. Víc než na zabíjačkové pochoutky jsem se těšila na atmosféru toho dne, který se vymykal ostatním

dnům v roce. Dům byl plný lidí. Z Oseka přijel řezník, náš příbuzný, z Předmostí přijel „kmocháček,“ manžel maminčiny sestry. Oba byli našimi kmotry při křtu, proto jsme je oslovovali „kmocháčku a kmoťrenko“. Nesměla chybět ani velmi dobrá známá – paní Veronika Velická, dobrý a laskavý člověk s velkým smyslem pro humor. Kam přišla, všude bylo veselo. Říkávala: „Být chudý a ještě k tomu smutný, to by život byl k nesnesení.“

Na zabíjačku bývaly rozsáhlé přípravy. Z horní komory se snesly troky, velké necy, které sloužily jen při zabíjačce. Pak se vymývalo všechno nádobí, hrnce, mísy, vydrhly se desky, na které se budou ukládat jitrnice a jelita. Maminka pekla zvláštní buchtu do jitrnic, vařila kroupy, na pohoštění pekla výborné rohlíčky plněné ořechovou nádivkou, kupovala se kalafuna, koření a špejle, které se na jednom konci ořezávaly do špičky, loupal se česnek a cibule, maminka vařila zelí a dělala knedlíky. V den zabíjačky se k tomu v pekáči pekly „vrabci“ (malé kousky masa). V určený den přijel řezník s obrovskou brašnou, ve které měl vše potřebné, a zabíjačka mohla začít.

Zabíjení pašíka jsem nikdy neviděla. Se sestrou jsme vždycky utekly za hasičské skladiště a tam si zacpávaly uši, abychom kvikot prasete neslyšely. Když bylo ticho, vrátily jsme se domů, kde už maminka v kameninovém hrnci rukou míchala krev, aby se nesrazila. Vepře pak převrátili do připravených troků – necek, polévali ho horkou vodou, sypali kalafunou (proč, to nevím, já jsem používala kalafunu na smýčec v době, kdy jsem chodila do houslí). Plechovými škrabkami se drhla kůže a zbavovala se chlupů. Voda se mnohokrát vyměňovala,

Chmelínek – ulice ke mlýnu, kamenný kříž pořídili Jan a Františka Kalužovi z domu č. 40 v roce 1887

Foto František Olejníček před rokem 1943

až byl pašík čistoučký. Voda se ohřívala ve velkém kotli v prádelně. Prase se pak pověsilo na „brdečko“ (vahadlo) na trám ve stodole a já dychtivě čekala, až mu řezník otevře břicho. Veliká práce byla se střevy. Ta řezník nejprve obrátil, aby se odstranily zbytky, které v nich zůstaly, pak se praly a praly, až řezník uznal, že jsou dokonale čistá a připravená na jelita a jitrnice. Vždycky ke střevům číchal. Pak praseti uřízl hlavu. Odřezala se ouška a rypáček. Z hlavy byl ovar na prejt do jitrnic a do tlačanky. Výroba jitrnic a jelit byla hotová alchymie, mne ale víc zajímalo, jak to dostane do střev. Střeva si nakrájel na patřičné kousky a na jedné straně je uzavřel špejlí (tou špičkou). Na plnění míval duté rohy, později krásnou nabíječku. Naplněné střevo uzavřel opět špejlí a všechnoto putovalo do velikého hrnce. Po uvaření se vše vyndávalo velikým cedníkem a ukládalo na připravené desky. V hrnci zůstala výborná polévka „prdeláčka“. Pak se v hrnci ještě povařila tlačenka. Řezník rozporcoval maso a sádlo na škvaření. Část masa se dávala do malých necek, kde se v láku připravovalo na uzení a klobásy. Pak už se jenom sedělo, pojídaly se dobroty, popíjela slivovice a povídalo se. Přetrásaly se rodinné události v Oseku, na Veselíčku a v Předmostí, mluvili o mém bratranci knězi Františkovi Srubekovi, který působil v jižních Čechách. (Já k tomu dodávám, že za komunistů byl nějakou dobu ve vězení a že jeho přítelem byl malíř Jan Zrzavý, který mu věnoval krásný obraz „Poslední večeře Páně“.) Nábožně jsem poslouchala vyprávění: „Jak bohatý synek z gruntu si vzal život, když mu rodiče nedovolili vzít si chudé děvče, nebo jak jiný sedlák vyhodil z domu svou dceru a vydědil ji, když si proti vůli rodičů vzala chudého chlapce.“ Přetrásaly se všechny události, kdo přišel na buben, kdo na co zemřel, o slavobránách, které se stavěly bohatým novomanželům, jak končily opilecké hádky a mnoho dalšího. Tahle vypravování jsem si nikdy nenechala ujít, přestože jsem si se sestrou měla hrát v pokoji na „vejmníku“ a neotravovat. Já tam nikdy nevydržela a otravovala po celou dobu zabíjačky. Sousedům se roznášela „výslužka“ a já dostala „od cesty“.

Až všichni odešli, krájeli jsme sádlo na škvaření. Dodnes cítím tu báječnou vůni škvarků. Zabíjačka prostě byla můj den, na který jsem se celý rok těšila. Když jsem byla starší, její kouzlo zmizelo a zabíjačka se stala pouhou gastronomickou záležitostí spojenou se spoustou prací, na kterých jsem se musela podílet. Už jsem se na ni netěšila, naopak, zabíjačkový den byl pro mě děsivý. Kouzlo z dětství bylo nenávratně pryč. Dozvukem zabíjačky bylo uzení masa a klobás. V levém rohu dvora jsme měli udírnu, takový cihlový domeček s komínkem. Vnitřek byl vyzděn (asi šamotem) a nahoře byly zabudované kovové trubky, na které se věšely klobásy a na hácích maso. Vepředu měla udírna čtvercovou otvírací část, dole vedla asi jeden metr dlouhá trubka k samotnému topeništi. Trubka byla překryta zeminou. Udilo se tvrdým dřívím. Z topeniště šel horký kouř tou trubkou do udírny. Když foukal západní vítr, měli jsme dvůr plný kouře. Často

u nás udívali tatínkovi známí, protože sousedská výpomoc byl nepsaný zákon. Den před uzením přijel zase z Oseka náš strýček řezník, který udělal klobásy. Pak se všechno připravilo na uzení. Udilo se pomalu, jak dlouho to se nepamatuji, ale vím, že na konci uzení to na dvoře krásně vonělo.

Využené maso se věšelo na trámy v horní komoře, část klobás se dávala do kameninového hrnce a zalévala sádlem, ve kterém klobásy dlouho vydržely jako čerstvé. Všechno to byla veliká pochoutka.

Výjimkou, kdy se zabíjačka nekonala, bylo, když prase dostalo nemoc „červenku“. Prase vždy nákaze podlehlo a muselo se zakopat na určeném místě za vesnicí v polní trati Cihelna. Tomu místu se říkalo Mrchoviště. „Červenka“ bylo nakažlivé onemocnění prasat a projevovalo se červenými skvrnami po celém těle prasete. Bylo vyvoláno mikrobem s velmi složitým názvem. Maso bylo nepoživatelné a nákaza se mohla přenést i na člověka. Obranou před „červenkou“ bylo očkování a prasečí chlívek se musel několikrát vybělit vápnem. Ještě se zmíním o jedné nákaze, ta postihovala hovězí dobytek. Byla to „slintavka a kulhavka“. Tato nákaza způsobovala hospodářům velké škody. Název nemoci je přiléhavý. Dobyčce mělo vysokou horečku, na sliznici huby mělo velké puchýře, ty byly i na vemeni a na nohou mezi paznehty. Kráva slintala a kulhala, nemohla přijímat potravu, nenechala se podojit. My jsme jednou přišli o jalovici, krávu se podáním léků podařilo zachránit. Mnoho krav v obci ale zahynulo. Nákazu oznamovaly plakáty, že obec je „do vymizení nákazy uzavřena“. Dobytek se proti nákaze očkoval, byly i léky na potlačení nákazy, ale u sedláků, kde bylo ve chlévě hodně krav, si tato nákaza vybírala vysokou daň.

Chtěla bych ještě říci, že na Základní škole ve Dvorcích u Bruntálu jsem prožila celý svůj profesní život od roku 1950 do roku 1986 a pak ještě 4 roky na poloviční úvazek. Takže jsem učila tři generace zdejších dětí. Učila jsem i současného pana starostu a členy zastupitelstva. Všichni mne ve Dvorcích znají a mají pro mne oslovení „Paní učitelko“.

Tuto školu nechal postavit pro německé děti ve třicátých letech prezident Tomáš Garrigue Masaryk. České děti soudních úředníků Berního úřadu, české policie a českého vedoucího prodejny BAŤA (od roku 1928) a České spořitelny do této školy chodit nesměly a učily se v malém rodinném domku. Radní města „Hof in Mahren“, jak se tehdy Dvorce jmenovaly, udělili Masarykovi čestné občanství. Podle ústního podání prý si pro čestné občanství sám přijel, ale tuto verzi jsem v žádných archívech nenašla, bylo to nežádoucí. Před školou byl krásný anglický parčík, který měl svého zahradníka.

V roce 1950 jsem si místo, kde bych chtěla vyučovat, vybrat nemohla. Dostala jsem tzv. „umístěnku“. Na ní stálo, že do Dvorců nastupuji na jeden rok, pak si mohu zažádat o přeložení do vnitrozemí. Když jsem tak po roce učinila, předseda školského výboru mě vyhodil, že mou žádost roztrhal, a byl na mne velmi

*Chmelínek – cesta od mlýna, vpravo Zahradníková
kovárna, uzavřena v roce 1943
Foto František Olejníček*

zlý, že dvorecké děti mají právo na stálé učitele a na přeložení mám zapomenout. Je tedy ironií osudu, že jsem ve Dvorcích zakotvila natrvalo a musím říct, že mi ve škole bylo moc dobře. Nikdy jsem nebyla přeložena na jinou školu v okrese Bruntál. Učili jsme ve Dvorcích, já i můj manžel. Měla jsem špatný kádrový profil. Zapomněla jsem dodat, že otec se v té době vyjádřil záporně při z a k l á d á n í J Z D

v Prosenicích a vyzvedal dobré hospodaření místních občanů - rolníků.

Také bych chtěla říci - moji rodiče si při té těžké dřině v hospodářství zpívali. Měli takový vztah k životu, „nehonili“ se za majetkem.

Na závěr svých vzpomínek musím říct, že jsem je psala pouze pro obecní kroniku v Prosenicích, ne pro zveřejnění. Pan Ing. Pospíšilík mě prostřednictvím mé dcery požádal, jestli bych mu pro kroniku nenapsala něco o tom, jak se žilo na Chmelínku ve třicátých až padesátých letech minulého století. Sám si určil témata, co by ho zajímalo. Nakonec mne ke zveřejnění přesvědčil, že starší občané si rádi tu dobu připomenou a mladí, kterým ta doba už nic neříká, se třeba rádi dozvědí něco o tom, jak se v minulém století na Chmelínku žilo. Asi se divíte, kolik jsem toho v tak krátkém čase napsala. I já se tomu divím. Psala jsem od rána do večera, vzpomínky se nabalovaly jedna na druhou, nedalo se přestat, i když ruka bolela. Psala jsem své vzpomínky hlavně proto, že k regionální historii mám hluboký vztah. Po dva roky jsem psala Obecní kroniku ve Dvorcích. Nesouhlasila jsem, že se události mohly zapsat do kroniky až po schválení výborem KSČ. Tak jsem se podílela na vydání publikace o našem kraji s názvem „Hvězda pod Rosuticí“. Vím, co to obnáší chodit po archivech, hledat v obecních kronikách, chodit za lidmi, v mém případě za německými občany, kteří nebyli odsunuti (byla to smíšená manželství), proto si nesmírně vážím každého, kdo se snaží uchovat minulost pro příští generace.

Své rodné obci, Prosenicím, přeji rozkvět, prosperitu a plno nadšenců, kteří budou ochotni se angažovat v její prospěch a tím přispívat k jejímu plnějšimu životu, občanům přeji spokojený život. Přeji Vám jen všechno dobré.

Mgr. Anna Ptačnicková – Kurečková, rodačka z Velkých Prosenic

Text upravil Ing. Milan Pospíšilík

TŘÍKRALOVÁ SBÍRKA SE V PROSENICÍCH USKUTEČNÍ O VÍKENDU 7. A 8. LEDNA

V sobotu a v neděli 7. a 8. ledna 2023 proběhne v naší obci dvacátý třetí ročník „Tříkrálové sbírky 2023“ pořádané Českou charitou.

Vypadá to, že po dvou letech protikovidových opatření se situace vrátila „do starých kolejí“. V Prosenicích budou koledovat tři skupiny koledníků, jejichž vedoucími budou Ing. Milan Pospíšilík, Ing. Jana Kročová a Antonín Zatloukal, kteří budou vybaveni úředními průkazy opravňujícími provádět sbírku. Finanční příspěvky budou vkládány do zapečetěných pokladniček se znakem České charity. Obsah pokladniček bude následně spočítán na obecním úřadě.

Je také možné přispívat na celostátní účet České charity číslo 66008822/0800, VS 777. Peníze se pak rozdělí mezi všechny charity. Dále lze na webu www.trikralovasbirka.cz poslat peníze přímo na účet Charity Přerov nebo zaslat dárcovskou DMS.

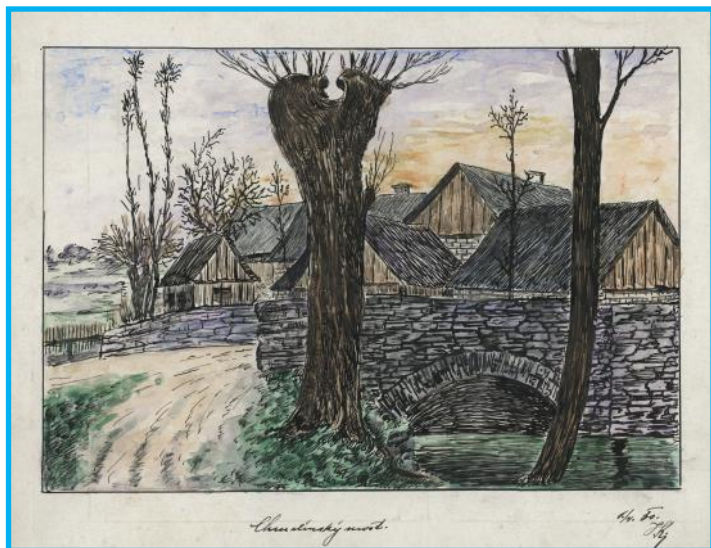
Sbírka je pořádána v celé České republice a je naprosto dobrovolná. Výtěžek je určen na přímou pomoc lidem a rodinám v nouzi, na pořízení kompenzačních pomůcek pro domácí zdravotní a hospicovou péči a provozní potřeby Charity Přerov, kterou využívají i lidé z naší obce.

Oblastní charita Přerov děkuje předem všem dárcům za jakoukoliv částku a také lidem, kteří se na provedení sbírky podílejí.

Současně také přeje všem lidem šťastné a pokojné svátky vánoční, mnoho zdraví a všechno nejlepší v roce 2023.

Připravil: Ing. Milan Pospíšilík

REKONSTRUKCE MOSTU PŘES STRHANEC PŘINESLA DEMOLICI STARÉHO

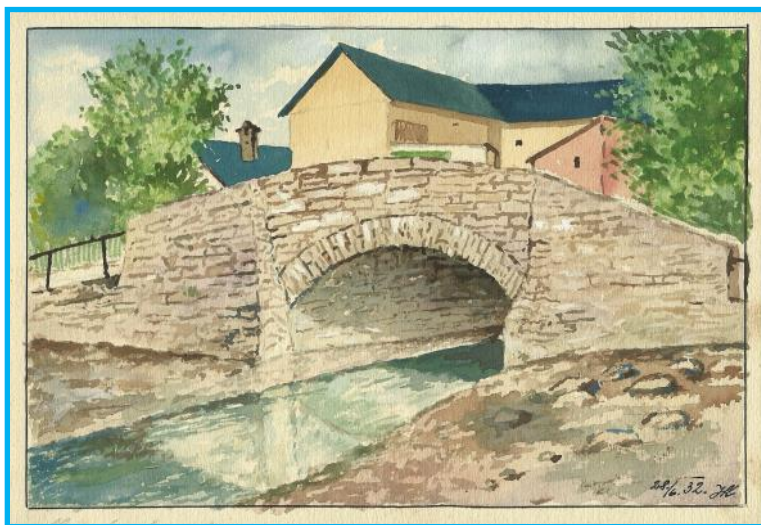

Chmelínský most od Luže, 1.4. 1930, Josef Kaluža

Strhanec byl vybudovaný jako mlýnský náhon, který vytéká z Bečvy nad oseckým jezem a vrací se do Bečvy v Přerově. Vznikl s největší pravděpodobností v 15. století, kdy tento majetek získal Vilém z Pernštejna a začal s rybníčním podnikáním. Vodou ze Strhance bylo poháněno několik mlýnů a k jeho překonání byly postaveny dřevěné mosty. Strhanec je v kronice označován

jako „strouha“ a také starší lidé jej takto nazývají. V současnosti je lidově nazýván „Struha“.

V roce 1864 byl ve Velkých Prosenicích postaven z lomového kamene klenutý most. Kámen patrně pocházel z lomův okolních obcí. Most byl široký asi 5,9 m a dlouhý 9,5 m a byly na něm postaveny i zídky jako kamenná zábradlí, přičemž jižní zídka jej značně přesá-

Chmelínský most od „silnice“, 28.6. 1932, Josef Kaluža

hovala na obě strany. Most byla umně zhotovená krásná stavba nazývaná Chmelínský most.

Místní lidový malíř Josef Kaluža (*7.3. 1877 Velké Prosenice - †18.4. 1935 Velké Prosenice), který bydlel nedaleko v domě č. 40, tento Chmelínský most nakreslil na třech akvarelových obrázcích z různých pohledů:

- Chmelínský most od Luže (dnes zahrada pana Lukšíka), 1.4. 1930, 260x170 mm

- Chmelínský most „od silnice“, 28.6. 1932, 260x170 mm

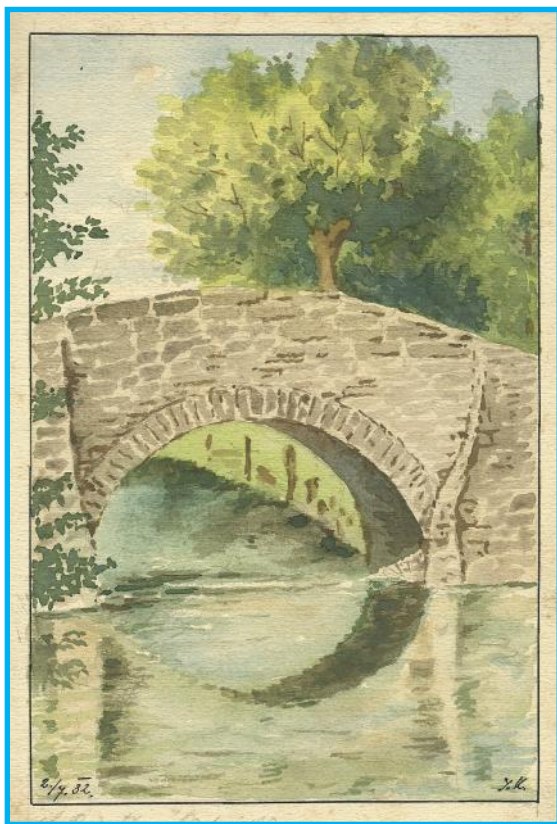
- Chmelínský most od domu č. 47, 2.7. 1932, 170x260 mm.

Kopie těchto obrázků jsou vystavené v Muzeu Prosenice.

Most v této podobě dobře sloužil dlouhá léta. V roce 1938 byl z jižní (povodní) strany rozšířen o 2 metry železobetonovou přístavbou, přičemž přišel o kamenné zábradlí. Z mostu také byla vybudována zatáčka a za tento pozemek zaplatil „okres“ 500 Kč. Obec dodala potahy na dopravu kamene, cementu a železa. Na čelní straně byly v betonu vyhotoveny letopočty 1864 – 1938.

Někdy mezi lety 1932 až 1951 byl most z návodní strany (od Lukšíkového č. 44) rozšířen o betonovou lávku pro pěší v šířce 2,3 m, která byla umístěna pod úrovní mostu.

V roce 1996 byla provedena rekonstrukce silnice na Chmelínku, při níž byla provedena kompletní rekonstrukce tohoto mostu. Jeho konstrukce byla odkryta až na kamenné klenutí, na něj byla uložena železná armatura a vše zalito betonem. Ze strany jižní (povodní) byl most rozšířen o přechod pro pěší. Zábradlí ze severní (návodní) strany bylo instalováno svodidlové. Zábradlí z povodní stra-

*Chmelínský most od domu č. 47, 2.7. 1932,
Josef Kaluža*

ny a zábradlí u lávky od domu č. 44 řešily železné rámy čtvercového průřezu, vertikálně vyplněné pásovinou.

*Klenba původního Chmelínského mostu z roku 1864 při rekonstrukci
Foto Ing. Milan Pospíšilík, 14.4. 2022*

V letošním roce, od 11.4., proběhla úplná rekonstrukce mostu včetně demolice starého. Investorem byla Správa silnic Olomouckého kraje, příspěvková organizace (SSOK). Akce se nazývala: Stavba „Most ev. č. 04724-1 Prosenice“. Když byla zbourána lávka od Lukšíkového (č. 44), objevila se krásná klenba kamenného mostu, která byla uzavřena kónickým kamenem, tzv. klenákem vysokým 55 cm, dole širokým 5 cm a nahoře 26 cm. Na kameni byl vyryt letopočet 1864 a pod ním stylizovaná písmena, patrně J.L. = asi iniciály stavitele. Obec Prosenice požádala oficiálně SSOK o darování tohoto kamene pro Muzeum Prosenice, avšak nepodařilo se to. Kámen skončil v Muzeu silnic ve Vikýřovicích u Šumperka, které je příspěvkovou organizací SSOK. Pro Muzeum Prosenice byl tedy převzat kámen v pořadí druhý, ovšem ten byl již bez nápisů. Ke zbourání starého mostu došlo ve středu 27.4. Most byl velmi pevný, odolával a musel být rozbíjen po částech. Následně byl na jeho místě postaven nový železobetonový most

o délce 8,5 m (6,9 m vlastní most + 0,8 m + 0,8 m základy na každé straně) a o šířce mostu v ulici Na Chmelínku 9,83 m a v ulici K Žebračce 10,97 m. Na čele betonu z povodní strany byl vyhotoven letopočet 2022. Kolaudace nového mostu proběhla 5.8. a do provozu byl uveden 8.8. 2022.

Když jsem byl v sobotu 17.9. na srazu spolužáků ze střední školy v Šumperku, navštívili jsme také Muzeum silnic ve Vikýřovicích. Samozřejmě, že jsem nejprve hledal „náš“ kámen z mostu z Chmelínka. Našel jsem jej umístěný ve vnitřní expozici. Kámen měl spodní část zasazenou v rámečku a zasypanou kamínky, takže tady stál. Bohužel při vyjmutí kamene z mostu mu část kamene u číslice 1 odpadla. Nyní jsem zaslal do muzea silnic Kalužovy obrázky mostu, sepsanou historii i fotografie, které jsem pořídil při rekonstrukci, aby mohli zpracovat pro návštěvníky informační panel a umístili jej u kamene.

Připravil: Ing. Milan Pospíšilík, kronikář obce Prosenice, 2022

Kámen „klenák“ svírající klenbu mostu
přes Strhanec s letopočtem 1864
Foto Ing. Milan Pospíšilík, 14.4. 2022

POZVÁNÍ DO KOSTELA SV. JANA KŘTITELE BĚHEM VÁNOČNÍCH A NOVOROČNÍCH SVÁTKŮ

Sobota 24.12. v 19.30 h	Štědrý den – “půlnoční”	mše svatá
Neděle 25.12. v 7.45 h	Boží hod vánoční	mše svatá
Neděle 25.12. 14–15 h	prohlídka kostela, hraní koled na varhany	
Pondělí 26.12. v 7.45 h	Svátek sv. Štěpána	mše svatá
Pondělí 26.12. po mši	Vystoupení Hanáckého Prosénku	
Neděle 1.1. 2023 v 7.45 h	Nový rok	mše svatá
Neděle 1.1. 2023 v 16 h	Novoroční koncert ZUŠ Přerov	

SPONTÁNNÍ AKCE ROKU 2022 - LAMPIONÁK

Ve středu 16. listopadu prošel Prosenicemi průvod dětí a dospělých s lampiony. Nejednalo se o tradiční průvod k oslavě Dne vzniku Československé republiky ani ke Dni boje za svobodu a demokracii. Tento průvod byl „jen“ o rozzářených dětských očích a radosti ze setkání.

Jak to celé vzniklo?

Téměř konec října...

Kulturní komise: „*Neuděláme lampionový průvod nebo Halloween? Děti to mají rády ...*“

Já: „*Průvod k pomníku s lampionem není zábava pro děti, to ne. A Halloween tak narychlo, soutěže, organizátory, masky ... To se nedá stihnout.*“

Kulturní komise: „*Tak něco mezi lampionovým průvodem a Halloweenem ...*“

A výsledek:

Start byl po setmění na nádvoří obecního úřadu. Téměř všichni vyrazili, dle pozvánky, v maskách nebo apertním kloboučku s lampionem v ruce a špekáčkem k opékání v tašce. Průvod prošel Zahradní ulicí, pak hledal cestičku ve tmě přes neosvětlenou louku za zdravotním střediskem, až došel přes lávku do Obecní-

ho parku. Pěšinka na louce i lávka jsou tak užoučké, že šli všichni hezky v řadě za sebou jako husy. Nám, co jsme na průvod čekali v parku s pohoštěním, se tak zdál neuvěřitelně dlouhý. Ne, nezdál. On dlouhý byl. Zatímco první děti už ochutnávaly perníčky, které spolu s dalšími dobrotami napekla Kristýna Faltýnková, polovina průvodu byla ještě na louce. Dobrotami se pult naštěstí prohýbal. Perníčky, sušenky, párky v těstíčku, krekry, tyčinky ... svařák, čaj a výborné Píjo z nového létajícího Prosenického pijováru Marka Skopala.

Počasí bylo na polovinu listopadu velmi příznivé, tudíž typicky letní opékání špekáčků u táboráku nikoho nezaskočilo. Pravda, tu a tam si někdo zapomněl v tom podzimním čase vzít hořčici, nožík nebo tácek, ale to nebyl žádný problém. Vše bylo připraveno, dokonce i náhradní špekáčky za ty, co spadly do ohně nebo zůstaly doma v lednici. Problém zazimovaných toalet se také vyřešil obratem ... a když pak začalo poprchat, schovali jsme se pod střechu.

Díky všem za pomoc s organizací. Díky všem, kdo si přišli lampiónák užít. Atmosféra byla úžasná.

Martina Kolísková, místostarostka

VŠIMLI JSTE SI ČÍSEL V OKNECH A NEVÍTE, CO ZNAMENAJÍ?

Nápad na adventní kalendář z opravdových oken označených čísly vznikl v rakouské vesnici Steinbach a přišel s ním místní učitel pan Czerny. Jeho kalendář byl ale malinko jiný, než je naše adventní hra s okny. My očíslovaná okna neotvíráme a nehledáme překvapení za okenicí, my hledáme, kde se ve vesnici číslo na domě rozsvítí.

Adventní hra s okny je

skvělou zábavou pro celou rodinu v tento sychravý čas. Loni jsme ji u nás v Prosenicích hráli prvně a zúčastnilo se jí nečekané množství místních obyvatel. Byla to milá, rodinná hra o hledání oken a procházkách. Všichni hledači se nakonec sešli na Štědrý den v Obecním parku na malém pohoštění.

Nenechali jsme se proto dlouho přemlouvat a šli do toho znovu. Jen trochu jinak.

I letos se v Prosenicích každý den od 1. do 24. prosince rozsvěcuje jedno okno ozdobené pořadovým číslem. Nově rozsvícená okna se stejně jako loni hledají podle veršované nápovědy. Ta je včas zveřejněná v události na Facebooku, kde si ji mohou přečíst i ti, kteří na této sociální síti nemají svůj profil. Novinkou však je, že se hledači ve smluvený čas u okna sejdou nasát vánoční atmosféru a na kus řeči ... Děti i dospělí vyplňují herní pláněk. Za nalezení všech oken dostanou nakonec malou odměnu.

Smyslem hry ale určitě není výhra. Adventní okna jsou o večerní procházce a setkávání se ... Účast je fantastická. U každého okna se schází od 10 do 40 lidí. (Počasí prostě někdy nepřeje ...)

Děkuji všem, kteří mi pomohli hru připravit, nazdobili a ještě nazdobí svá okna a nachystali úžasná pohoštění.

Přeji všem pohodové svátky a do nového roku pevné zdraví. Ať máme po celý rok 2023 ze vzájemných setkání radost a držíme spolu.

Martina Kolísková, místostarostka

TOP ŘÍKANKA NA 5. PROSINCE? „MIKULÁŠ ZTRATIL PLÁŠŤ“

Mikuláš se svojí družinou začal v roce 2020 opět chodit za prosenkými dětmi domů. Skončila tak, kvůli covidu, dlouholetá tradice společného rozdávání dáreků dětem na nádvoří obecního úřadu. Protože tradiční osobní přístup má své neodolatelné kouzlo, rozhodl se Mikuláš u obchůzky zůstat.

Letos Mikuláš s čerty a anděly navštívili na své čtyři hodiny trvající cestě po Prosenicích 22 rodin s nespočtem dětí.

Všechna nezvedná dítko byla náhle hodná a žádné z nich nemělo vážný hřích. Protože se celý rok všechny děti vzorně učily a chodily do školy

nebo školky pravidelně a dokonce i umyté, umí i hezké básničky a písničky, neodnesli si čerti žádné z nich. Všechny dokonce dostaly od Mikuláše a andělů spoustu dobrot.

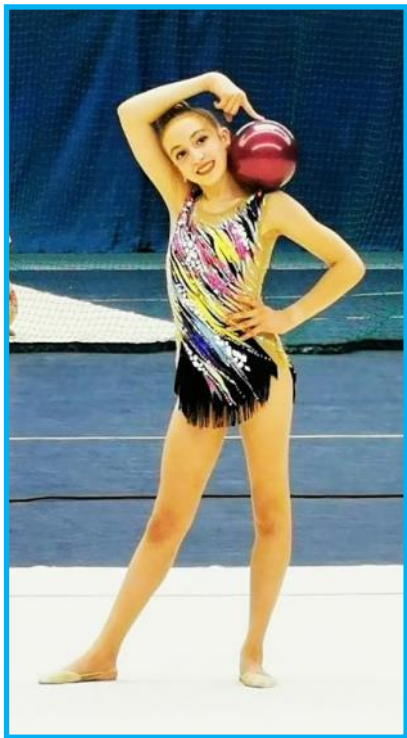
Za Mikulášovu družinu
Martina Kolísková

SEZNAMTE SE S ÚSPĚŠNOU GYMNASTKOU Z PROSENIC

Eliška Zbožíňková se věnuje moderní gymnastice již 10 let. O začátcích této talentované dívky z Prosenic jste si mohli v našem zpravodaji přečíst již tenkrát. Díky talentu korunovanému pílí sklízí již od začátku nástupu do závodního oddílu jeden úspěch za druhým. Daří se jí nejen na závodních kobercích v České republice, ale velmi úspěšná je i v zahraniční konkurenci.

Letos reprezentovala v týmu seniorek sportovní klub TJ Spartak Přerov na Mistrovství republiky v moderní gymnastice v Brně. Dívky předvedly perfektně svou skladbu s obručemi na hudbu z bondovky „Není čas zemřít“ a suverénně tak ovládly svou kategorii. Za svůj úžasný výkon sklidily nejen zasloužený potlesk, ale získaly i nejvyšší známku na tomto mistrovství. Po bronzových medailích seniorek z roku 2003 a juniorek z roku 2007 tak poprvé přerovské gymnastky získaly v kategorii společných skladeb pro svůj klub titul mistryň republiky. Poslední letošní zlatou medaili získala Eliška v mezinárodním závodě v Mariboru v neděli 11. prosince. Tentokrát v soutěži jednotlivkyň.

Elišce Zbožíňkové a ostatním gymnastkám srdečně gratulujeme a přejeme spoustu dalších skvělých sportovních zážitků.

Martina
Kolísková

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Sňatek uzavřeli:

Zdeněk Martinčík a Marcela Koryčanová

Zlatá svatba:

Vlastimil a Marie Chalupovi

BLAHOPŘEJEME

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Životní jubilea:

září	80 let	Vladimír Dvořák
	70 let	Miroslav Zamazal
	90 let	Miroslav Mikula
	80 let	Věra Šimčáková
	70 let	Vlastimil Chalupa
říjen	70 let	Josef Kuštejn
	70 let	František Lakomý
	75 let	Věra Nevřelová
listopad	75 let	Zdeněk Navrátil
	75 let	Stanislav Kozák
prosinec	75 let	Jitka Zemánková
	93 let	Ladislav Davídek
	80 let	Marie Božková
	70 let	Marie Rybková
	75 let	Jaroslav Martinčík

Narozené děti:

listopad Nela Kubíková

BLAHOPŘEJEME

Úmrtí:

listopad	Jiřina Tománková	81 let
	Karla Lepařová	88 let
	Magda Vokounová	60 let
prosinec	Drahomíra Bryšková	86 let

VZPOMÍNÁME

MALÉ OBČÁNKY JSME PŘIVÍTALI PRVNÍ ADVENTNÍ NEDĚLI

První adventní neděli jsme v sále obecního úřadu slavnostně přivítali čtyři malé občánky do svazku obce. Dvě holčičky - Karolínku Paul a Gabrielku Čápovou a dva chlapečky - Honzíka Faltýnka a Kubíčka Huňku. Bylo to moc milé ... sladká miminka, která zvládla celý program, podařená vystoupení Hanáckého Prosénku a dětí z MŠ Prosenice, kytičky, chobotničky Muchlinky s knížkou, přípitky ... Děkujeme všem účinkujícím a těm, kteří se slavnosti zúčastnili.

*Kouzelné Vánoce splněných přání a snů,
s rodinou, přáteli strávených dnů ...
V novém roce štěstí, zdraví,
vše špatné ať se zavčas spraví.
Každý den důvodů k radosti více,
přeje vám OÚ Prosenice.*

Název: Zpravodaj obce Prosenice (periodický tisk územně-samosprávného celku).

Četnost vydávání: 3 x ročně. **Ročník:** XXVIII. **Číslo:** 3/2022.

Vydavatel: Obec Prosenice, Na Návsi 10, 751 21 Prosenice, IČO: 00301809.

Místo vydávání: Obecní úřad Prosenice, Na Návsi 10, 751 21 Prosenice. **Den vydání:** 19.12.2022.

Evid. číslo: MK ČR 12614. Dodávané číslo je zdarma.

Redakční rada: Bc. Luboš Zatloukal, DiS., Martina Kolísková, Božena Szurmanová